

קרוב אליך

פרשת קרח חסידיית

פשט ודרש

כ-800 ביאורים לפירוש רש"י על התורה שלמד הרבי מלובביץ' לאורך השנים, הנביטו כללי יסוד לקריאה מחודשת והבנה שיטתית בדברי רש"י

ההתחדשות
המיוחדת של
כ"ג סיון

שיחת חברים
עם מיכי יוספי

הצעקה האחרונה

צבי יחזקאלי נפרד מאורן בנרון ז"ל, יוזם כינוסי הצעקה במדבריות ארצנו שחלם גאולה

שירים מתוך הכאב

הטלטלה שחווה מטביעת אחיו בכנרת לא הכינה את חננאל אוחנה למחלה הנדירה שתקפה את בתו בת הארבע. האמונה שסייעה לו ולרעייתו סתיו לצלוח את ימי המחלה הכאובים, הוציאה ממנו יצירות שהובילו אותו לקריירה מוסיקלית מבטיחה

פסיכולוגית / עורכת דין

יש אשה שלקוקה אך כעתי

לאגודת אפרת דרושות מתנדבות

* פסיכולוגיות

* עורכות דין (דיני עבודה ודיני משפחה)

בואי והצטרפי לאקום עם שליחות

לפרטים ויצירת קשר: dina@efrat.org.il

אפרת

אגודה למתן יעוץ וסיוע לנשים הרות במצוקה (ע"ר)

בהוצאת:
קרוב אליך

חדש!

נפשי בשאלתי

1,000 שאלות בעבודת השם

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן,
מדריך בתשובות קצרות וממוקדות
במגוון נושאים הנוגעים לכל תחומי החיים

אמונה | הלכה | פרנסה | חגים | שמחה ועצבות | זוגיות | חינוך | בריאות

לרכישה באתר sifreiorhachaim.co.il

להשיג בכל חנויות הספרים המובחרות | הפצה ראשית ספרי אור החיים | להזמנות מסחריות: 0527686318

אלעד רבי יהודה הנשיא 94 **אשדוד** רבי יהודה הנשיא 8 | רבי אליעזר בן הורקנוס 8 **בית-שמש** רבי יהודה הנשיא 6 | נחל ניצנים 3 | **בקרוב!**
שדרות האמוראים 69 **ביתר** הר"ן 9 | **בני ברק** נחמיה 28 | הרב כהנמן 62 | הרב שך 8 (איצקוביץ) | רבי עקיבא 68 | אהרונביץ 12 | רבי עקיבא
152 **חיפה** מיכאל 27 | **ירושלים** שאלון 49 חבקוק 2 | ירמיהו 13 | הפסגה 45 | בר אילן 4 **מודיעין עילית** שד' יחזקאל 2 | חפץ חיים 7 ק"ס
נתיבות הרמב"ם 1 | **פתח תקווה** רוטשילד 75 **נתניה** לילינבלום פינת סט 18.

**זריזין
מרוויחין!**

המצטרפים עד יום רביעי ר"ח תמוז (29/6/22)
נכנסים חינם להגרלת הביניים
על פרסים שווים

בראש סרוב BORO

זאת הזנדה תהיה שלך!

ימים אחרונים
להגרלה הגדולה של יד לאחים
על ספר תורה מהודר

בנוסף תקבלו ללא הגרלה 2 מתנות ייחודיות שיפארו את שולחן השבת!

הזכייה כוללת חבילת שמחה מושלמת:

- ספר תורה ספרדי ואשכנזי לבחירת הזוכה
- בגדי שבת וחג לכל המשפחה לכבוד האירוע
- סעודת מצווה מפוארת
- תהלוכה מפוארת ומיוחדת

ההגרלה תתקיים בע"ה ביום ההילולא של האור החיים הקדוש, יום חמישי ט"ו בתמוז תשפ"ב (14/7/2022)

ספר תורה מבית מלכות וקסגורו

להשתתפות חייגו עכשיו: ***9234**
אפשר להצטרף להגרלה גם באתר יד לאחים: www.yadlachim.co.il

עפ"י פסק הרבנים ניתן לתרום מכספי מעשר • התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 • ההגרלה בפיקוח רו"ח • הפרסים ע"פ התקנון הכנסות ההגרלה קודש למצוות פדיון שבויים • "אין לך מצווה גדולה כפדיון שבויים" (רמב"ם)

סדר בוקר

תואר ראשון בהוראה B.Ed. לבני הישיבות

תכנית יעודית לבני ישיבות בעלי רקע ישיבתי של 4 שנים לפחות.
התכנית מעניקה תואר ראשון בהוראה B.Ed.

עם שתי התמחויות:

תושב"ע ולימודים כלליים (חטיבות מקצועות היהדות: תנ"ך ותושב"ע)

הלימודים מתקיימים
בימי שישי בקמפוס ירושלים

שכר לימוד
מופחת

תוכנית במשך
שלוש שנים

לימוד
בחברה

הכרה אקדמית
בלימוד הישיבתי

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 074-7214487 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

זריזין מרוויחין!

מצטרפים עד יום רביעי ר"ח תמוז (29/6/22)
להגרלה הגדולה על ספר התורה של יד לאחים
ונכנסים חינם להגרלת הביניים המשתלמת

על פרסים שווים במיוחד!

חופשה זוגית
2 לילות ברשת בתי הנופש
היוקרתיים "אצולת אירופה"

שובר 6,000 ש"ח
ברשת איקאה

ש"ס שוטנשטיין
הסט השלם, המהדורה
הגדולה, בשווי 7,000 ש"ח

יד לאחים
לא מוותרים על אף יהודי

בנוסף תקבלו ללא הגרלה 2 מתנות ייחודיות שיפארו את שולחן השבת!

ההגרלה תתקיים ביום רביעי ר"ח תמוז (29/6/22)

אפשר להצטרף להגרלה גם באתר יד לאחים:
www.yadlachim.co.il

9234* להשתתפות
חייגו עכשיו:

עפ"י פסק הרבנים ניתן לתרום מכספי מעשר • התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 • ההגרלה בפיקוח רו"ח • הפרסים ע"פ התקנון
הכנסות ההגרלה קודש למצוות פדיון שבויים • אין לך מצווה גדולה כפדיון שבויים" (רמב"ם)

**שיחת
חברים**
עם מיני יוספי

*כדי להשתנות, רצוי יכול לכתוב מסמכים או להסביר לכולם,
אבל לא פחות היחודי נתן במישרו, 'שלמה טוביה',
לבא ואומר לו: "שלמה, את העבר שלך זאת תכונות
הנפש שלך - אי אפשר לתקן!"*

אי אפשר, אבל אולי כן

שאחשוורוש אוהב אותה ומוכן לעשות עבודה עד חצי המלכות, הוא עונה לה תשובה קשה כל כך - פשוט "אין מה לעשות...". איגרת שנכתבה ונחתמה בטבעת המלך, אי אפשר לשנות. אין ספק שזאת הרגשה נוראית. לא ידוע כמה זמן זה ארך - שניות או דקות או יותר - עד שפתאום אחשוורוש ממשיך לדבר, ואומר: "בעצם את יודעת מה? יש עוד אפשרות..." ורק אז מציע את הרעיון לכתוב אגרות שניות.

משהו חדש מתחיל

חברים! מגילת אסתר היא הסיפור של כולנו, ומהישועה של כתיבת האגרות השניות יש מסר חשוב לעבודת ה' של כל אחד מאתנו. לפעמים בן אדם משקיע בהתעסקות עם דברים מהעבר שלו - נפילות או מצבים שהוא עבר, ואולי הוא מתמודד עם נתוני יסוד שקיימים בנפש שלו, שהוא היה רוצה לשנות. כדי להשתנות, הוא יכול ללכת לסדנאות או לפסיכולוגים, ולעבוד עם עבודות נפש כאלה ואחרות. אבל לא פעם היהודי נתן במישרו, 'נשמה טובה', שבא ואומר לו: "תשמע, את העבר שלך ואת תכונות הנפש שלך - אי אפשר לתקן!" באופן טבעי, כשאדם שומע משפט כזה, הוא נופל לייאוש, וכל המאמצים שלו נראים חסרי ערך. מגילת אסתר מלמדת אותנו, שגם אם באמת נראה שאי אפשר לתקן את העבר, הרי שתמיד אפשר לבחור בחירה חופשית במשהו חדש. אדם יכול לקבל כוחות ומשאבים חדשים, שבסופו של דבר גם יעזרו לו להפוך את כל הכוחות שהתנגדו לרצון הטוב שלו. יש כאן בשורה רבת עוצמה, שלא משנה מה היה בעבר וכמה קשים נתוני הפתיחה, כעת - בידו של האדם לבחור ולצאת לדרך חדשה.

התחדשות באישור המלך

התובנה שאין ביכולתו של הבן-אדם לבטל את העבר, עלולה לגרום לאדישות כלפי החיים בכלל. להרגשה שאם ממילא אי אפשר לעשות כלום, אז למה להשקיע? כאן מגיע החידוש של כ"ג סיוון, שהוא תמרור שבא להודיע לנו, שבאמת אם לא נבחר לצעוד בדרך חדשה שתעניק לנו כוחות חדשים, העבר ימשיך לשדר ייאוש; אבל על ידי בחירה בכיוון חדש, אפשר להצליח ולגדול ולראות ברכה גדולה בכל הליכות החיים.

בסופו של דבר, האמירה שהעבר לא הולך לשום מקום, צופנת בתוכה מסר אופטימי. "כתב אשר נכתב בשם המלך ונחתם בטבעת המלך - אין להשיב", אבל כן אפשר להתחיל משהו חדש. אפשר לפתח מבט חדש על עצמנו, שייביא אותנו למקומות חדשים. על הפסוק המפורסם מהפרשה הקודמת שאמרו המרגלים: "וַיְהִי בְעֵינֵינוּ פְּחָגְבִים וְכֵן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם" נאמרו הרבה ווארטים ופירושים, ונראה שגם אפשר לומר שהוא קשור לעניין שלנו. מהפסוק הזה לומדים, שבדרך בה אדם מתייחס לעצמו, כך גם החברה מתייחסת אליו. לסביבה יש קולטנים רגישים שמזהים איך אדם מתייחס לעצמו, והיא מגיבה בהתאם. אם יהודי רוצה לשנות משהו יסודי בחייו, הוא צריך להתחיל מבחירה במבט חדש על עצמו.

ברור שגם באופן רחב יותר, בפוליטיקה הבינ-לאומית למשל, אלו דברים נכונים. היחס של אומות העולם לישראל, נגזר מהדרך שבה הם מתייחסים לעצמם, והבחירה במבט החדש היא הדרך לגאולה הלאומית של עם ישראל.

בכל אופן, כדאי לזכור שלכל מבט חדש כזה יש אישור חתום בטבעת המלך... יש נתינת כוח מלמעלה לפתוח בכל יום דף חדש. לא כדאי להירדם ולשכוח את הכוח הזה, כי האיום של האגרות הישנות יצוץ מחדש וינסה להגיע לכדי פעולה. האגרות הראשונות - המבט הישן - לא נעלמו, ולכן רק עיסוק מתמיד בחידוש ובהתקדמות לכיוונים חיוביים שעוד לא ניסו, יוכל למתק את העבר ולהפך הכל לטובה. לחיים!

שלום חברים! אני לא יודע אם שמתם לב, אבל השבוע חל תאריך מיוחד - כ"ג סיוון. לטובת מי שתמה ולא בטוח שהוא יודע מה קרה בתאריך הזה, נזכיר את ההשתלשלות של אירועי מגילת אסתר. אחרי תלייתו של המן הרשע ביקשה אסתר להשיב את הספרים בהם נכתבה גזירת ההשמדה, ונתקלה בסירוב של אחשוורוש, שטען כי אין להשיב את הספרים שנחתמו כבר בחותמו. במקום זה, הוא הציע דרך חלופית - לכתוב אגרות שניות, בהן יינתן היתר ליהודים להיקהל ולעמוד על נפשם. האגרות השניות הללו - כך נאמר במפורש במגילה - נשלחו בכ"ג סיוון.

אמנם התאריך הזה חל כבר באמצע השבוע, אבל אתם יודעים, האגרות לא הגיעו לכל מקום ביום אחד, בסך הכל מדובר ב-127 מדינות שנמצאות במרחקים שונים משושן, ככה שאפשר בשקט לומר את הווארט על העניין הזה במשך השבועות הקרובים... בכל אופן, הנקודה העיקרית שעליה רציתי לדבר אתכם היא, שהיום הזה, כ"ג סיוון, מעניק לנפש מסר רב עוצמה.

תחשבו על המצב שהיה אז: האגרות הראשונות עם גזירת ההשמדה לא בוטלו מעולם, והמצב עדיין נראה די אבוד. ברור שהחוויה של מרדכי ואסתר היא חוויה קשה. הם עומדים לפני אחשוורוש ומתחננים לבטל את האגרות הראשונות, ומקבלים תשובה לקונית: "אי אפשר". דווקא בגלל שהסיפור ידוע היטב לכל אחד מאתנו, אני מבקש קצת לשהות בו. להאט את הקצב של קריאת הסיפור, ולהתבונן שוב באותם הפרטים המוכרים.

למרות הבקשה של אסתר שבאה מעומק הלב, ולמרות שהיא יודעת

המרכז למקצועות המשפחה היהודית

זה הזמן להתחדשות במקצוע שהוא שליחות!

רשום מוזל
למחזור ב' עד
26.7
ימים פתוחים: 14.6
סיוון (19.7) - כ תמוז
(26.7)

הריון ולידה/מסלול בוקר או ערב

- זולת ומדריכות הכנה ללידה
- שיטת ימימה ומיינדפולנס ברוח היהודית
- עיבוד לידה - בהנחיית חיה שמעון!

מיינדפולנס ברוח יהודית

הנחיית מיינדפולנס להתמודדות בריאה במעגלי החיים הנשיים - מחזוריות, הריון ולידה, אמהות, גיל המעבר.

גיל המעבר/בהובלת ד"ר חנה קטן

הנחיית סדנאות והרצאות לגיל מעבר: גוף-נפש-רוח, זוגיות ומיניות, אמהות וסבתאות.

הקורסים בהובלת טובי המרצים ובראשות ד"ר נעה רחל בן דוד
הכשרה והשתלמויות לבחירתך במכללת ליפשיץ / מקוון (זום)

קבאת ייחודיים חיים

לפרטים נוספים והרשמה לימים הפתוחים
רויטל: 02-5679517 | www.lif.ac.il

אורות ישראל
מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללת פורשת יעקב רחובות
ומכללת אורות ישראל אלקנה

תואר

שני
שני
לו

ההרשמה לתואר שני בעיצומה!

בואו ללמוד בביה"ס הגדול ללימודי תואר שני M.Ed. במכללת אורות ישראל קמפוס מורשת יעקב רחובות

חדש! הוראת מתמטיקה	ניהול וארגון מערכות חינוך
נשים: יום ג' אחה"צ	גברים: יום ד' אחה"צ
תוכנית ייחודית לבוגרות המקצועות המדעיים	נשים: יום ג' אחה"צ יום ג' בוקר - תוכנית ייחודית: מנהל ופדגוגיה לגיל הרך

למידה היברידית ומקוננת

מגוון מלגות ולבוגרים**

אווירה תורנית

יום לימודים אחד בשבוע

שנת לימודים אחת בקמפוס

חפשו אותנו ב-Google 'תואר באורות רחובות' או f

harshama@orot.ac.il ☎
08-9485622 ☎ 08-9485620 ☎
052-5001313 ☎ 052-4004545 ☎

1-800-500-210

*במוסדות האקדמיים במגזר הדתי בישראל, בהיערכותם ללימוד מרחוק ובהוויית הלימוד בימי הקורונה, על פי סקר מיוחד של התאחדות הסטודנטים באמצעות מכון "מאגר מוחות" 2020. עינו בסקר ובממצאיו באתר המכללה. **מלגות דיקן, מלגות מיוחדות לבוגרי המכללה ולסטודנטים שאינם זכאים למימון משה"ח, מלגה נוספת לזכאים דרך ארגון המורים או הסתדרות המורים וטל"ח

צבי יחזקאלי

ביום חמישי בבוקר נשרצו לקרוא בתורה פתחו את ארון הקודש וגילו שהוא... ריק. ספרי התורה נעלמו. סימני דרך שהשאיר ארון הובילו למדבר. אם אתם רוצים לקבל תורה תתחילו במדבר, היכן שהכל התחיל

לא נותר אלא לצעוק

והצעקה הפרטית שלו שיוצאת לו מהבטן.

בהלווייתו דיברו המון חברים על האור המיוחד מאוד שהיה באורן. ממלחמת יום כיפור הוא יצא חבול ומצולק. כל המחלקה שלו נמחקה במהלך הקרב על החרמון. משם הוא יצא לבקש את הטוב שבעולם. מהר החרמון הוא צעד להר סיני. בית משפחה וילדים בחוות שמשון, אך מדי פעם רגליו נשאו אותו למדבר. הליכות ארוכות, שקטות, ימים שלמים לבד. אדם אחד בעולם בלי שום כוחנות מבקש שילכו אחריו לגאולה, לבית המקדש, אל מקום טוב יותר מהמקום שלנו היום. זה אמנם נשמע מעט הזוי, אבל מההלוויה שלו יצאתי מחוץ. לא הכרתי אותו ממש מלבד כמה מפגשים בצעקה שבמדבר וכמה שיחות באומן. אבל כפי שאמר חברו בהלוויה - כל מי שפגש את אורן בחייו, השתנה מעט ולעיתים הרבה.

אדם שרוצה רק את רצון הכלל. אדם שהולך במדבריות לחפש את אור השם. אדם שלא מותר ופותח לעצמו שביל שאף אחד לא הלך בו לפני כן. כן, זה אפשרי. במהלך ההספדים לכולם ישבה צעקה בבטן שיצאה החוצה כשסיני תור חברו ניגן את 'מתי תמלוך בציון'. בקהל היו בעלי תשובה שלפני שני עשורים היו צבועים בשחור לבן, כל אחד בדרכו השאיר משהו והוריד משהו מהבחורף כחלק מאיזה תהליך פנימי שעבר. עבודת השם היא ללא צבע מוגדר. היא תהליך שלם של צבעים, אותם צבעים חזקים שהיו בלבושו של אורן.

בבת עין סיפרו שבתקופה הקצרה שהיה גר כאן, כמה ימים לפני חג השבועות, ביום חמישי בבוקר נשרצו לקרוא בתורה פתחו את ארון הקודש וגילו שהוא... ריק. ספרי התורה נעלמו. סימני דרך שהשאיר אורן הובילו למדבר. אם אתם רוצים לקבל תורה תתחילו במדבר, היכן שהכל התחיל. חברי היישוב ההמומים העמיסו את עצמם והלכו אחריו. במקום להוכיח אותו הם זרמו איתו עם הקסם המדברי וישבו שם לילה אחד, כדי להתחיל את מתן תורה מהתחלה. כך היה אורן מסתובב במדבריות של הארץ ובסיני. בשיחות העומק עם הבדואים הוא היה מפתיע אותם תמיד ומראה להם כבר מודרניים לעומתו, הבדואי היהודי העתיק שעומד מולם.

יוזם הצעקה תמיד אמר שבני ישראל המציאו את זה, לא הוא. "ויצעקו אל השם". בצעקה האחרונה של אורן עם חבריו, בהלווייתו, רק אז הבנתי למה הוא התכוון. לפני כן פשוט לא הרגשתי מה מרגיש אדם שמסתכל על המציאות של העולם ורואה לאן רצים כולם ואין לו מה לעשות אלא לצעוק ולהמשיך לחלום. לאורן היה כואב שאנחנו לא מתקדמים לגאולה, כל כך כואב שזה העסיק את כל חייו. ממש כך.

צעקה מתוך הבטן אל החלל, אל השמיים, היא הדבר שהירים אותי חזרה לרכבת ההרים. לצעוק אל השם, כי לפעמים אין מילים. מילים לא עוזרות תמיד. כשהבטן כואבת, צעקה משנה מצב בשמיים. ראיתי את זה, הרגשתי את זה. יש יהודי שחי את זה בשביל כולנו. עכשיו, אמרו חבריו כאשר אורן הסתלק בטרם עת, זה כבר יקרה. השאלה רק מתי. צעדת גאולה של עשרים ושניים אלף יהודים מהמדבר אל בית המקדש. חלום, נכון, אבל הוא היה מציאות של איש אחד, מיוחד, עקשן ורך, מלא אהבה, שהשאיר כאן כתתור חילוף מודרני לכל יהודי. לצעוק ולא לוותר על הגאולה.

השבועות שבאו לאחר חג השבועות, השכיחו את כל הרשימו שהיה שם בהר סיני. פתאום קשה לקום בבוקר לפני השמש, הרגליים כבדות בדרך לבית הכנסת. הדרך לשדה להתבודדות נעשית כבשגרה, המדבר של המציאות. כן, זו דרכה של המציאות ברצוא ושוב. רכבת ההרים של החיים שלעולם אי אפשר להתרגל לקצב שלה, מפתיעה תמיד. בירידות זה זמן האחיזה. אז אתה מבין באמת מה מצב האמונה שלך, מה מצב יראת השמיים שלך. המדדים האמיתיים מגלים שכיף זה לא חוכמה. אם זה לא קשה זה לא אמת, אני מנסה לנחם את עצמי. אין יאוש בעולם.

השבוע גם הלך לעולמו יהודי יקר, איש מדבר, שחלם כל חייו על הגאולה והמסע הגדול של 60 ריבוא מבני ישראל במדבר. אורן (ORAN) בנרון ז"ל. אחד מבעלי התשובה הצבעוניים והמיוחדים. בעשורים האחרונים של חייו היה מארגן כינוסי צעקה במדבריות ארצנו. בפשטות, לבוא למדבר, להתכנס ביחד יהודים דורשי השם ולצעוק לשמיים ביחד. כל אחד

ציון בחשפט תפדה ושביה בצדקה

בכולל הדיינות
של ישיבת הכותל

התפנו מספר חקומות לאבורכים חדשים.

לפרטים נוספים: ר' רפאל אורבך: 053-8231655

מאגזין גבורות למתנדבים, מספר המקומות מוגבל

אברך!

רוצה ללמוד הלכה בהיקף? בעומק? בעיון?

בוא ללמוד בכולל הלכה בישיבת 'תורה בציון' באפרת!

מלגה גבוהה
למתאימים

שיעורים לנשות
האברכים

קהילה
משפחתית

מגוון תכניות
בהלכה ועיון

בהאכלת:

הרב אילן חדד שליט"א | הרב אראל סבתו שליט"א | הרב יצחק הדס שליט"א

דברו איתנו: נעם וייס 052-363-3246 הרב יצחק הדס 054-757-9690

מזיום שחרב בית המקדש אין לז' לקב"ה בעזרמו אלא ד' אמות של הלכה

האם עלי לתת צדקה בגלל הרחמים שלי או בגלל שזה ציווי ה'?

כאב שלי או שלו הרב אריאל שחר

ראשית כל, כאשר רגש הרחמים מתעורר בנו, עלינו לשאול את עצמנו: האם באמת אנחנו מרחמים וחסים על האחר, או שמא פנינו חמוצות כי קשה לנו לראות כאב ומראות קשים?

מסופר על מייסד אסכולת 'גדלות האדם', הסבא מסלבודקה - רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל, שכאשר שמע כי בנו שבר את רגלו נעצב אל לבו. לאחר כמה שעות אמר לסובביו: "צריך לחשוב כמה בני מוגבל עכשיו, כמה קשה לו". הם שאלו אותו לפרש מחשבות ואמרות אלו, ואמר הסבא: "כאשר שמעתי שבני שבר את הרגל, כאבתי את כאבי שלי ולא את כאבו שלו. זו לא השתתפות אמיתית בצער האחר, שהרי לאחר זמן מועט אנחנו הרי שוכחים מהבשורה ששמענו והאחר ממשיך לסבול את צערו.

"הדרך היחידה להשתתף בצער הזולת ולהיות ממש נושא בעול עם חברו, היא לשתף את השכל ולא דרך המצפון הרגשי. אני צריך לצייר בשכלי את תוצאות כאבו ואת מגבלותיו, רק כך אוכל להגיע להבנה ולחוש את כאבו ולא את כאבי" סיים הסבא את ההסבר על תהליכי הנפש שעברו בו.

אנו מקיימים את מצוות ה' כי הקב"ה כך ציווה ולא בגלל המצפון שלנו. אם נקשיב לרחמים שלנו, לעיתים הם יחזיקו זמן מועט ובהמשך יגיעו גם רגשות שאינם ראויים. כך למשל, מי שמרחם על האכזרים בגלל תפעול רגשי לא נכון, סופו להתאכזר על הרחמים.

אך עלינו לדעת כי חלק מציווי ה' הוא גם השתתפות אמיתית ורחמים אמיתיים בצער האחר, "וחי אחיך עמך". עליך לחוש את צערו האמיתי ולא את הכאב שלעיתים מתבלבל וכואב במחוזות רחוקים שאינם נכונים.

מסופר על ה'ויאל משה', האדמו"ר מסאטמר, כי פעם בא אליו עני ותינה בפניו את צערו הגדול במשך דקות ארוכות. האדמו"ר שהכניס את עצמו לתוך נעליו וכאבו של העני הרגיש צער רב, פתח את מגירת הכסף שהייתה ברשותו ורוקן את כל תכולתה אל עבר ידיו של האיש שהודה ובוזריות רבה יצא מהמקום. הגבאי שהבחין בו, נכנס מיד לאדמו"ר וסיפר שהעני שיצא זה עתה הנו שקרן ידוע... אז פלט האדמו"ר אנתח רוחה מלבו ואמר לגבאי "הרגעת אותי, אם כל מה שהוא סיפור זה שקר - ברוך ה' שאין לו צרות, זה העיקר". הגבאי שתק ויצא החוצה.

המשותף לשני הסיפורים הללו - מהצד החסידי והצד הליטאי - הוא כי מי שנותן צדקה אמיתית, כזו שמגיעה מצד ציווי ה', הרי שהרחמים וההשתתפות בצער האחר הם אמת לאמיתה ומגיעים מתוך רצון לעזור לאחר מצד כאבו שלו ולא מצד רגשותיו באותו הרגע, כי אכן - גם כדי לרחם צריך לדעת איך לעשות זאת.

גם וגם איתאל גלעדי

הרבי ר' בונים מפשיסחא אמר שיש לדעת כיצד להשתמש בכל תכונות הנפש לעבודת ה'. שאלו חסידיו - הכיצד? האם יש מקום גם למידה מגונה כמו כפירה ואפיקורסות?! הוא השיב שכאשר רואים עני שנזקק לצדקה יש להיות קצת אפיקורס - לא לומר 'ה' יעזור' או 'אם ה' עשה אותו עני הוא יודע מה שהוא עושה', אלא להתמסר לעזרה כאילו אין הדברים תלויים בהשגחת ה'.

העזרה המעשית לא דורשת 'כפירה' - ה' שעשה אותו עני גם ציווה עלי לתת לו צדקה. הדברים מוסבים בעיקר על העמדה הנפשית: לא להיפטר מתחושות הצער והרחמים בטענות-אמונה, ואחר כך להסתפק בנתינת הצדקה המחויבת, אלא לשים בצד את תירוצי ההשגחה הפרטית, לחוש את עומק המצוקה והכאב, לרחם ומתוך כך להתמסר בכל נפש ומאד לפתרון הבעיה.

יש מייחסים את הרעיון הזה לצדיקים קדומים יותר - רבי משה לייב מסאטוב, בצלו גם הסתופף הרבי ר' בונים, רבי פינחס מקוריץ ואף מורנו הבעל שם טוב עצמו. חוץ מתחושת זיקה נפשית מיוחדת לרבי ר' בונים, בחרתי דווקא במסורת הזו כדי להשלים את הרעיון בסיפור יפהפה על הרבי ר' בונים:

פעם הוא הגיע לעיירה בה גר יהודי עני ומסכן. הוא העניק לו צדקה הגונה, האכיל את ילדיו הרעבים, תפר להם בגדים ומילא את צרכי הבית. לפני צאתו מהעיירה הוא ביקש להעניק ליהודי סכום הגון נוסף. היהודי סירב - "הרי הרבי כבר נתן ועזר כל כך הרבה, מדוע שיתן עוד סכום?!". הרבי השיב שהוא נשלח למקום מהשמים כדי לקיים מצוות צדקה, אותה יקיים כרבעי רק אם יאות העני לקחת ממנו את הסכום הנוסף. וכך הוא פירש את הפסוק "נתון תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו": "נתון תתן לו" בשל מצוות צדקה, ולא כי מצבו של העני עושה לך ירע על הלב וגורם לך לתת לו. "עד כה", אמר הרבי, "מצבך היה כה קשה שנתתי כי ירע לבבי מראיית סבלך. כעת, כשהמצב יותר טוב, אוכל לתת רק בשל מצוות ה'".

רבי בונים לא אמר שצריך לתת בשל המצווה ולא מתוך הרחמים, אלא שצריך לתת מתוך רחמים כל כך הרבה עד ששוכחת התחושה הרעה בלב - הכוללת גם טרוניא אפיקורסית כלפי מעלה - ואז לתת גם בשל מצוות הצדקה. "נתון תתן - אפילו מאה פעמים", תן שוב ושוב, גם וגם, גם נתינת של רחמים וגם נתינה בשל מצוות ה'. אז גם מצוות הצדקה אינה חיצונית נטולת רחמים, חלילה. אדרבה, על גבי הרחמים האנושיים, הקיימים בנפשנו הבהמית, נוספים רחמי הנפש האלוקית ואף משתקפים הרחמים האיך-סופיים של ה' יתברך עצמו, שאנו מצווים ללכת בדרכיו - "מה הוא רחום אף אתה היה רחום".

בחופש הזה
כולם לומדים

צורבא קיץ

רכזי קייטנות / רכזי קהילות / רכזי גרעין
המודעה הזאת בשבילכם!

מחפשים איך לשדרג את התכנית לקיץ עם חומר איכותי וחוויתי?

מבצע קיץ שווה במיוחד!

רוכשים

ממגוון חוברות צורבא לילדים בנושאים:
בין אדם לחברו, כשרות ותפילה

ומקבלים בחתונה*

פעילות שלטים
חוייתית
לכל הקייטנה!

תיק אישי
לכל ילד!

צורבא
MRABANAN
מרבנן
לעילוי שגשג מאיר (מיש) אלימלך ז"ל

האגף
לתרבות
יהודית
יוצרים חינוך לשמחה

מרכז
תורה
לחינוך

לפרטים: 1-700-500-777

050-8822033 בנצי

*ע"ב מקום פנוי, כל הקודם זוכה, מהרו לשריין תאריך! *בהזמנה גדולה ניתן להדפיס עם לוגו

אש!

אורי צוקר, ישיבת לב חדש, שילה

יהודים שינסו לעשות שלום וידברו עם שני הצדדים, כל אחד בנפרד ואחר כך ביחד. אחר כך גם הם יתחילו לריב ביניהם מי צודק ומי לא, ויצטרפו כל אחד לאחד מהמחנות. וצריך גם רב שיכנס לעניין, ועוד עשרה יהודים שיריבו ביניהם אם הרב צודק או טועה, ובכלל מי ביקש ממנו להתערב. ועוד שלושה יהודים שילכו לספר לרב מה חושבים עליו, ועוד חמישה יהודים שילכו לאלו שדיברו על הרב ויספרו להם "שהיו כאלו שהלכו להגיד לרב מה אמרו עליו". ועוד עשרים יהודים שמדברים על כולם עם כולם, מפצחים גרעינים ונהנים מהאקשן.

זהו, יש מניין, אפשר להתחיל להתפלל. ככה בונים קהילה יהודית טיפוסית.

בעברית תקנית קוראים לזה מחלוקת, והלוואי שזה היה מצחיק.

תסתכלו מסביבכם לאיפה שאתם לא רוצים, לכיתה, לעבודה, למשפחה, לחברים, בכל מקום זה קיים. ההוא שלא מסתדר עם ההוא שלא מדבר עם ההוא שכועס על ההוא, וכולם מעורבים בבוץ עד מעל הראש.

אף אחד לא באמת מוכן להיות זה שלא מעורב. לכל אחד יש חוויה פנימית עמוקה שרק הוא יכול לסדר את העניינים, ולכן מותר לו לשמוע איך פלוני מלכלך על אלמוני ואיך אלמוני מלכלך על פלוני. "אל תדאג לי, אני לוקח הכל בעירבון מוגבל, זה לתועלת, כדי לעזור להם לעשות שלום".

תראו לי כמה אנשים באמת מסוגלים להישאר נקיים בתוך כל השטף העכור הזה.

אם גדולי ישראל אמרו שמחלוקת היא כמו אש הם התכוונו לזה ברצינות תהומית, תעמוד שניה במקום והיא כבר תפוס אותך.

הלוואי שהיינו יכולים לבנות חברה כזו שאין בה מחלוקת, אבל זה קצת, ממש טיפה, רחוק מאיתנו. אז החברה לא כזו, אז מה? מי ביקש ממך להיות מעורב?

כמו תאונה. ארבעה פצועים, שמונה אנשי הצלה ו-5000 סקרנים שמעכבים את כולם רק לראות. אם אתה מהפצועים או מאנשי הצלה צריך לדבר איתך בנפרד, אבל אם אתה מהסקרנים למה שלא פשוט תמשיך הלאה בחיים שלך? למה זה טוב לעמוד כאן עכשיו? בשביל מה אתה מסתובב בעולם ומדבר עם כולם על ה'חדשות' המסעירות, אין בלאגן בלעדיך?

מחלוקת יש גם בלעדיך, באמת אין צורך להוסיף קרשים למדורה.

רק תרמינו עולם שכל ספיחי המחלוקת לא מתערכים.

ועוד יותר מזה, עולם שאחד מהצדדים במחלוקת מסרב לשתף פעולה. יהודי מיוחד, ששימש רב בית כנסת, סיפר לי בפשיטות ותמימות איך משהו התיישב לו במקום כדי להפגין נגדו, והוא פשוט עזב עוד באותו ערב את משרת הרבנות כדי לא ללכות מחלוקת.

נכון, הוא חריג בנף ולא כל אחד היה מסוגל לזה. ובכל זאת לא מדובר כאן על הבעל שם טוב או ר' שלמה זלמן אוירבך, מדובר על יהודי פשוט שחי בינינו.

אבל להימנע מלהתערב במחלוקת לא לנו זה בטח ביכולת של כל אחד מאיתנו. מדברים איתך? תשנה נושא שיחה, תהפוך לחרש זמני, ספר בדיחה, או שפשוט תגיד שאתה לא מעוניין להיות מעורב בשום דרך.

שלא תקבל כווייה.

"למה מי הוא? מה הוא חושב את עצמו? למה, הוא יעשה כאן מה שהוא רוצה?"

"תראה, זה לא כמו שאתה מדמיין, הוא בכלל לא התכוון לזה".

"מה לא התכוון? מאז שהוא הגיע לכאן הוא כל הזמן מנסה להשתלט".

"מה פתאום? מתי ראית את זה?"

"מתי? לא ראית אתמול איך הוא גרם לכולם להצביע לאפשרות שהוא הציע?"

"וואלה לא ראיתי, אבל עכשיו כשאתה מדבר, האמת שכן אפשר לראות את זה. הוא באמת לא בסדר, צריך לעשות עם זה משהו לפני שהוא הורס לכולם".

ככה זה.

יהודי על אי בודד צריך שני בתי כנסת, אחד להתפלל בו ואחד שהוא בחיים לא נכנס אליו, גם אם תשלם לו.

אבל הוא גם צריך עוד יהודי, שיהיה עם מי לריב. ועוד שני יהודים, אחד שיצטרף למחנה שלו ואחד להוא השני שהורס כאן הכל. ועוד ארבעה

בס"ד

סטודיו חתומות

כולל הלכה

שלוחת מרכז הרב ביישוב רבבה

אם חשקה נפשך להעמיק בלימוד הלכה ללמוד באוירה צעירה, אישית ומשפחתית לקבל הכוונה אישית בלימוד לשמוע שיעורים מת"ח גדולים וידועים להעמיק בלימוד אמונה ותנ"ך להוציא תעודת רבנות

מקומך איתנו!

כולל רבבה שמח לבשר על פתיחת ההרשמה לשנה הבאה! כולל לימוד הלכתי מעמיק עם הסמכה לרבנות (שלוחת מרכז הרב)

- ✓ הלימודים יתקיימו ביישוב רבבה 10 דק' מאריאל
- ✓ הכנה למבחני הרה"ר
- ✓ שיעורים ע"י רבני הכולל, המרא דאתרא הרב גנזל, רבני מרכז הרב ורבנים אורחים
- ✓ מלגות נאות לאברכים

לפרטים נוספים:

749-2028349 הרב מאיר שמחה

ההרשמה לשנת תשפ"ג החלה!

בוגרי י"ב

בואו לסופ"ש שבת חזון בישיבת תורה בציון

תניחו את הסמארטפון בצד ובואו לסופ"ש של
התצלות רוחנית שתיתן לכם כלים ובה לקראת שיצור אי'
לא משנה איפה סגרת!

ההשתתפות
ללא עלות

נצור ישי 2, אפרת 📍 ללא עלות 📅 ז'ט' באב

בהשתתפות:

הרב אורי כהן מחבר הספר 'כלים ביד כלינו' | הרב יצחק נריה ראש ישיבת 'תורה בציון' ויו"ר קרן 'אחד לאחד'

נושאי הסדנאות והלימוד:

האם יש לי באמת
כוחות לא ליפול?

האם אני באמת
מחליט בעצמי?

אתם לא מחליטים עלי

למה אנחנו נהנים
להילכד ברשת?

מה כל כך מרתק
בסדרות?

משאבת הזמן ותשומת הלב
חיים של הסחת דעת

אולי אפשר גם תורה וגם סמארטפון?

סינון מתוך פחד
או מתוך עוצמה?

בית מדרש
ללא טלפונים

כח המדמה
והדמיון הפרוע

האם יש עתיד לרשת טהורה?

דליג'ר שומרון

מחברים
תורה בציון

הרשמה בטלפון:
050-302-1616 יאיר 📞

מעגלים מעגלים

ביני לבין עצמי, ובכל זאת היתה לי איזו הקלה, הנה אפשר לאוורר את המערכת ולהתחיל מחדש. מה שאבד אבד, אבל היתה תחושה שירדה לי איזו כבדות מהכתפיים. יש מקומות שהייתי בהם בחיים, שאם הייתי יכולה ללכת עם מחק גדול ופשוט למחוק אותם מחיי או את הנוכחות שלי מהם – זה מה שהייתי עושה. מוחקת ומוחקת ולא משאירה סימן. פעם הייתי זורקת דברים בלי רחמים רק בשביל להתנקות ולהתחיל מחדש.

ומה שנעלם מנגד עיניי באותן סגירות מעגלים היה העניין של הרצף, של ההמשכיות. בטור הקודם שלי כאן הזכרתי שימימה קוראת למהות הטובה שלנו 'נמשך', ולעומסים ולחולשות היא קוראת 'זמני', כדי ללמד אותנו שהחיים הם תמיד המשכיים, והקושי חולף. החולשות מנסות לנתק אותנו מהרצף, להגיד לנו שכל מה שעשינו עד כאן לא היה שווה כלום, אבל זאת לא האמת. גם רגעי נפילה קורים הם חלק מרצף, הם חלק מהמשכיות החיים שלנו. מי שמניח בצד את רגעי הירידה או עובר עליהם עם מחק גדול, מי שמתרחק מהם ומרחיק אותם ממנו, עלול גם לא לקבל את התועלת הטמונה בזמן היידיה. את הלימוד הגדול שהתהווה שם וחיכה בדיוק עבורו.

אם אנחנו ממהרים להשליך מחיינו אנשים, מקומות, מחשבות, רגשות, התנסויות שעברנו ואפילו אפליקציות, אנחנו עלולים להשליך יחד איתם גם את הקומה שגדלה בנו שם. אם יש משהו שמכביד על החיים שלנו אפשר להשאיר אותו מאחור, לעבד אותו ולדעת מה אנחנו לוקחים ממנו ומה ממש לא. לא צריך לסחוב כל חיינו את מה שהיה בעבר, אבל למהר לברוח מכל דבר ולמחוק תיקיות ללא רחמים, זאת לא האמת. התחלה חדשה נותנת הרבה אוויר, אבל מלבד הרגע שבו נולדנו, לשום התחלה חדשה שלנו אנחנו לא מגיעים בלי היסטוריה פנימית. ויש שיאמרו שגם אל הרגע שבו אנחנו נולדים אנחנו מגיעים כבר עם מטען עשיר. לא למהר למחוק הכל.

סופו בונה את ראשיתו

"בשביל לדעת כדי לעלות, עלייך להימצא כפליים באותו מקום שבו את נמצאת", כך ימימה אומרת. זו תובנה מדהימה בעיניי. בשביל לקפוץ לגובה אנחנו דורכים חזק יותר באדמה. בשביל לשלוח את החץ קדימה אנחנו מותחים אותו לאחור. להיות כפליים באותו מקום שרק לפני רגע רצינו להעביר עליו מחק, לדעת שהפקנו ממנו את כל הטוב שיכולנו. כי אין סגירת מעגל אמיתית בעולם הזה, אלא התקדמות ספירלית. כל מעגל לא עומד בפני עצמו אלא סופו בונה את ראשיתו של המעגל הבא. מיצוי המעגל הנוכחי יאפשר את פתיחתו של המעגל הבא. הכל נמשך, תמיד. מה שלא רלוונטי ישאר מאחור, אבל לעולם לא נגיע למקום חדש ריקים לגמרי.

יש שיר מקסים שהלחין אריאל הורביץ, בנה של נעמי שמר ז"ל, על חלופת מכתבים בין אמו נעמי לסבתו רבקה. נעמי מתארת במכתב את סערת נפשה בלימודים שאליהם נשלחה, ורבקה יורדת אל שפת הכנרת כדי לכתוב לה, ומתארת סירה קטנה על מים סוערים. מה יעשה הדייג כדי שלא תטבע ספינתו? מוסיף מטען לבטן הסירה. לימודיה של נעמי יוסיפו מטען לחייה אל מול הסערות.

נפש ריקה לא תצליח לעמוד בטלטלות ההתחלה החדשה. נפש שיודעת להוקיר את כל מה שעברה ולהיטען מזה, ויודעת להבחין בין מה שנשאר מאחור ובין מה שהולך איתה הלאה – תדע לעלות כפליים. אני בעד התחלות חדשות, זה תמיד מביא אוויר חדש, אבל שמחה בהן יותר יחד עם התיקיה של המשפטים המעוצבים של ימימה...

התחלתי לכתוב את הטור הזה עם דף ועט כחנות הטלפונים, בזמן שהעבירו לי את כל המידע מהטלפון הישן שמיצה את כוחותיו אל הטלפון החדש. הרבה תיקיות, הרבה תמונות, הרבה אפליקציות, כל מה שעושה את החיים נוחים ונעימים יותר. זה לקח הרבה זמן ובחרתי היה חם כמו שרק העמק יודע, לא היה מצב לצאת ולהסתובב, אז התחלתי לכתוב.

איפשהו בתוכי היתה לי ידיעה שאחת התיקיות לא תעבור. וחשבתי, עוד לפני שזה קרה, מה אעשה אם זה יקרה. כשאנחנו רגילים למשהו, בין אם אפשר להרגיש ולמשש אותו ובין אם הוא רק מוקרן על מסך הטלפון – הוא נעשה חלק מאיתנו, חלק מהחיים שלנו. אם הוא פתאום יילקח נרגיש שנפער בנו איזה חור. אולי לא גדול ולא דרמטי, אבל משהו יהיה חסר. ויחד עם זאת, לפעמים דווקא החור החסר הזה הוא שמניע אותנו אל התחלה חדשה.

(רק בשביל שלא תהיו מודאגים עד סוף הטור, בסוף באמת לא עברה אחת התיקיות היקרות לליבי, עם המשפטים המעוצבים של ימימה אביטל ע"ה שאני מפרסמת במדיות השונות, בעיקר בשביל עצמי. אבל יש לה גיבוי ובסוף הכל הסתדר). נחזור אל הרעיון הרוחני.

ההיסטוריה הפנימית

פעם הייתי פריקית של סגירת מעגלים והתחלות חדשות. כשהייתי מתיישבת לכתוב ופתאום קרתה תקלה והקובץ נמחק, לא ביכיתי את מה שהלך ולא ניסיתי לשחזר, פשוט היתה בתוכי החלטה להתחיל לכתוב מחדש וזה יהיה מוצלח יותר, וכך אכן היה. קרה לי פעם גם שכל הווצאפ שלי נמחק, כל השיחות, כל התזכורות שלי

העברנו את הסדנא שלנו לחודש אלול
שלושה ימים שישנו את חייכם

מימי ומשה דיקמן

פסיכולוגית ומומחית בטראומה זוגית וניירולוג

מזמינים אתכם

לסדנת אימאגו לזוגות

1. מדוע אנו רבים שוב ושוב על אותם דברים, ולא מצליחים לפתור את הבעיות?

2. כיצד אפשר ללמוד דרך חדשה לבנות ולגדול ביחד בלי ניתוקים וכעסים?

ספטמבר 8-10

יב, יג, יד אלול (חמישי, שישי, שבת)
(פרשת כי תצא)

3 ימים רצופים של למידה על תקשורת, התפתחות, ועבודה זוגית חווייתית

בהמלצתם החמה של:

הרב אהרון בינה נ"י, ראש ישיבת נתיב אריה
הרב פרופ' אברהם י. טברסקי זצ"ל

המחיר לזוג ₪3,600
(לנרשמים עד 15/7 ₪3,200)

-אפשרות לחלק לתשלומים-

לפרטים נוספים והרשמה: **054-7554228**

למידע נוסף על הסדנא:

www.mimidickman.com

מדרשת יפו
תורה שמצמיחה חיים

תלפיות
המכללה האקדמית לחינוך בחולון

אשדוד

והוא
יפתח לבנו
בתורתו

מדרשת יפו

ממשיכות את התורה לחיים!

בשילוב תעודת הוראה ותואר בחינוך במכללת תלפיות

ליווי
אישי

תורה
מגדלת

לימוד בחבורה
משמעותית

יומיים לימודים
בשבוע

מלגות
ייחודיות

לגדול ולגדל

לפרטים : 052-2430548 הילה | 050-5743179 ליאת

נא צא רתי אלא לפשוטו של מקרא

שיטת הלימוד המחודשת והמעמיקה שייסד הרבי מלובביץ' בפירוש רש"י לתורה שופכת אור של בהירות נפלאה וכוונת מכוון בכל אות ובכל תיבה בדבריו • את השיטה סלל הרבי לראשונה במהלך השנה להסתלקות אמו הרבנית ע"ה, לעילוי נשמתה • 800 הביאורים שנאמרו במרוצת השנים הנביטו כללי יסוד בלימוד והבנת דברי רש"י • בימים אלו עומד לראות אור כרך חדש בסדרה 'אוצר לקוטי שיחות' המוקדש לשיחות ביאורי רש"י על כל פרשיות התורה • פשוטו כמשמעו

הרב לוי יצחק הולצמן

ה'התוועדות' המוכר בתפוצות החסידיים היא התכנסות חסידית במטרה להתחזק בעבודת ה', תוך כדי אמירת דברי תורה והתעוררות, נגינה משותפת ואמירת 'לחיים' סביב שולחנות ערוכים, אך אצל הרבי מלובביץ' קיבלה ההתוועדות מובן ייחודי ומעמיק יותר. במשך יותר מחמישים שנה הקפיד על ההוראה שקיבל מחמיו הרייז"ץ להתוועד עם החסידים ב'שבת מברכים' לאחר התפילה, ופעמים רבות עשה כך אף בשבתות נוספות. בו' בתשרי תשכ"ה נסתלקה לבית עולמה אמו של הרבי, הרבנית חנה ע"ה. לאחר פטירתה פתח הרבי במפעל תורני שאותו הקדיש לעילוי נשמתה. מדובר היה בנוהג חדש שלא היה כמותו מעולם בחצר חב"ד. מדי שבת, לאחר שפתח את ההתוועדות בענייני דיומא והשמיע מאמר חסידות בפני הקהל, היה מקדיש שעה ארוכה לביאור דיבור אחד או יותר מפירוש רש"י על הפרשה, לאור שיטתו המיוחדת אותה פרש והרחיב עוד ועוד באוזני החסידים.

עם השנים החל הרבי לעסוק בהתוועדותיו בביאור יסודי ושיטתי של חלקי תורה נוספים דרך קבע, עד כי במרוצת השנים התגבשה להתוועדות השבתית צורה יוצאת דופן: שיחה אחת הוקדשה לשאלות בלבד על כל התחומים גם יחד (!) - על דיבור מדברי רש"י על הפרשה, על מאמר מספר הוזהר עם ביאורי אביו זצוק"ל,

2 וילות
אחרונות!

לכבוד
באיתמו
לראות את
החלום שלך
מתגשם

נאמנות ודרישה

עדיין אין רכבת לאיתמו ובכל זאת אתה מתכוון לפספס אותה?

יום שישי ב' תמוז (1.7) // 09:00-11:30
סיור טבע ברכב ספארי והיכרות עם הפרויקט והיישוב

« לפרטים והדשמה - דוד: 076-5995850

עשרה כללי יסוד ברש"י

1. דרך הפשט: רש"י מפרש את הכתובים כפשוטם דווקא, כלשונו "לא באתי אלא לפשוטו של מקרא". 'פשט' הוא אופן הבנת הכתובים המתאימה אף למי שנמצא בראשית לימוד התורה, ולכן מכוון רש"י את דבריו ל"בן חמש למקרא" המצוי בצעדים הראשונים בלימוד החומש.

2. מטרת המדרשים: גם המדרשים ודברי האגדה שרש"י מביא הם במסגרת פירוש הפשט או כדי ליישב ענין בדרך הפשט, ולכן במקומות בהם יש קושי בפשוטו של מקרא כותב רש"י "איני יודע" אף אם ישנם ביאורים בדרך הדרוש.

3. התאמה להלכה: הואיל ורש"י מפרש בדרך הפשט, אין הכרח שפירוש רש"י יתאים להלכה.

4. פירושים: כאשר מביא שני פירושים ויותר, כל אחד מהם בא ליישב קושי בפשט שיש ברעהו, אלא שהראשון קרוב יותר לפשט. כאשר הפירושים שקולים בפשטותם, מקדים רש"י מילים להשוות ביניהם, כגון "נחלקו בו חכמי ישראל".

5. מסורה: רש"י אינו עוסק בחסרות ויתרות או בנקודות על התיבות וכדומה, מלבד במקרים שבכך מיישב הוא שאלה המתעוררת בפשט הכתוב.

6. דיוק: כל מילה ואות בדברי רש"י מדויקות בתכלית וכונתן להוסיף ביאור בפשט הפסוקים. כך גם הציטוטים שמביא מפסוקי התנ"ך – איזה חלק ציטט וסדר הכתובים כשיש יותר מאחד; וכן השינויים בלשון בה הביא את דברי חז"ל ביחס למקורם.

7. דיבור המתחיל: כותרת פירוש רש"י מלשון הפסוק היא מדויקת ביותר ופירושו עוסק בכל המילים אותן העתיק ורק בהן.

8. ציון מקור: רש"י אינו נוהג לציין מקורות בדברי חז"ל לפירוש, מלבד במקרים בהם כוונתו להוסיף ביאור לדבריו לפי מה שנתבאר במקור, וכן במקרים בהם בחר את המקור המתאים ביותר לפשוטו של מקרא מתוך כמה מקורות.

9. תלמיד ממולח: לעיתים מוסיף רש"י רמזים שיתרצו שאלה שתלמיד 'ממולח' עשוי להעלות, כגון באמצעות ציון שמותייחס של התנאים והאמוראים שאמרו את המובא בפירושו, והדבר רומז לשיטתם ודרכם במקום אחר.

10. מעבר לפשט: (1) על יסוד דברי השל"ה שבכל דיבור של רש"י יש "עניינים מופלאים" – באמצעות עיון והעמקה בדברי רש"י ניתן למצוא חידושים הלכתיים למרות שעיקר דבריו עוסקים בפשוטו של מקרא. (2) על יסוד דברי האדמו"ר הזקן בעל התניא שפירוש רש"י הוא "יינה של תורה" – בפירוש רש"י ישנם גם רזים וסודות של פנימיות התורה.

על הלכה מהשיעור היומי שתיקן בלימוד הרמב"ם, ובשבתות הקיץ אף על הפרק השבועי בפרקי אבות. השיחות הבאות הוקדשו ליישוב השאלות באור חדש ואופייני לדרכו בקודש, דבר דבור על אופניו.

לדונו של רש"י

"מה שפירש אדוני זקני הש"ס, אף אני אעשה זאת; אבל פירוש המקרא אין בכוחי כי לא אוכל עשהו". כך התבטא רבינו תם על פירושו המופלא של זקנו הגדול על התורה, הלא הוא פירוש רש"י. הפירוש שהפך לחלק בלתי נפרד מהחומש בכל תפוצות ישראל, זכה לספרות ענפה של מאות מפרשים שעסקו בליבון דבריו, החל מגדולי ישראל הנודעים כרבי אליהו מזרחי (הרא"ם), המהר"ל מפראג כחיבורו 'גור אריה' והט"ז בחיבורו 'דברי דוד', ועד לרבים ממחברי דורנו כן ירבו.

הנושא העיקרי עמו התמודדו רבים מן המפרשים על רש"י הוא הבנת טיבו המדויק של הפירוש, שהרי רש"י חוזר ואומר "אני לא באתי אלא לפשוטו של מקרא", ומסתייג בפירוש מהבאת מדרשים שאינם מיישבים את המקרא לפי פשוטו דווקא. ישנם אף מקרים בהם רש"י כותב "לא ידעתי פירושו" גם כאשר ישנם שפע פירושים בדברי חז"ל על אותו הכתוב, ומכך נראה בעליל כי לא הייתה דעתו נוחה לפרש את פשט המקרא לפי דרשות אלו. עם זאת חלק גדול מפירושי מבוסס בעצם על מדרשי ואגדות חז"ל

"בן חמש למקרא"

הרבי אף הציע הגדרה ברורה מהו 'פשט' (ראו בהרחבה במבואו המאלף של הרב יצחק קפלן ל'איצור לקוטי שיחות – ביאורי רש"י): בכותבו את פירושו, ראה ראש המפרשים בעיני רוחו את דמות התלמיד העושה את צעדיו הראשונים בלימוד המקרא, כהוראת חז"ל: "בן חמש למקרא". 'פשט' לדידו של רש"י הוא פירוש המקראות בדרך המתיישבת על לבו של ילד הלומד את החומש על הסדר.

"בן חמש למקרא" הוא אמנם רק ילד, אך אין פירוש הדבר שהוא שוטה, רשלן או שכחן. אין ספק שרש"י פונה בדבריו אל תלמיד נבון ובעל זיכרון מעולה. אלא שכאשר "בן חמש למקרא" ניגש אל המקרא, מגמתו ושאיפתו שונות תכלית השינוי מאלה של התלמיד בבית המדרש, הוא "בן חמש עשרה לגמרא". השאלות הטורדות אותו, שבעטיין הוא נזקק לפירוש, אינן שאלותיו של הדרשן. אין הוא מוטרד מענייני חסרות ויתרות או מסמיכות הפרשיות. הוא אינו חוקר אחר טעמי שמות האישיים והמקומות שבמקרא ואף אינו מבקש בלשון הכתובים רמז לכל פרטי ההלכות. מה שנחשב קושיה גדולה עבור הדרשן – הבהיר הרבי – יתכן שאינו שאלה כלל אצל "בן חמש למקרא".

על מנת להבין את דברי רש"י נהג הרבי להכביר תחילה קושיות רבות ויסודיות בדבריו, ולאחר מכן היה הולך ומבאר כיצד דווקא מתוך אותם הדברים המוקשים הולכת ומתבהרת כוונתו של רש"י, עד כי לעיתים היה מתברר שפירוש

גישתו של הרבי מלובביץ' לפירוש רש"י אינה מתאפיינת רק בהבנה מחודשת לפסקאות הדורשות ביאור, אלא גם ובעיקר ביצירת סדר מופתי בשיטת רש"י עד לקביעת כללים רבים אותם יש להחיל על כל פירושו לתורה

זה של רש"י בא להאיר שאלה כללית על הפרשה או הנושא כולו. נאמן לשיטתו הכללית בלימוד התורה מתוך דיוק מוחלט בלשון וסגנון, ליבן הרבי את דברי רש"י והראה כיצד כל תיבה וכל ביטוי מהווים נדבך נוסף בבניין פירושו בדרך הפשט.

המחשה אופיינית לדרכו של הרבי בהבנת דברי רש"י ניתן לראות בדבריו על פירוש רש"י הראשון בפרשת השבוע שעבר, פרשת שלח: "למה נסמכה פרשת המרגלים לפרשת מרים? לפי שלקתה על עסקי דיבה שדברה באחיה, ורשעים הללו ראו ולא לקחו מוסר". בפשטות אין כל צורך להסביר את סמיכות הפרשיות הללו, שהרי שילוח המרגלים אירע מיד למחרת השבוע בו המתינו בני ישראל למרים, כך שפרשיות אלו סמוכות פשוט מפני שהתרחשו בזו אחר זו.

אך הרבי ביאר שמטרתו של רש"י אכן לא באה לפרש את סמיכות הפרשיות בלבד,

אף במקרים בהם הדברים נראים רחוקים ביותר מהמשמעות הפשוטה של הכתוב. למרות ריבוי הפירושים במרוצת הדורות ולמרות ריבוי הדעות על אופיו של פירוש רש"י, מקום הגיחו לרבי מלובביץ' משמים לגדור גדר וליצור דרך שיטתית בלימוד חומש-רש"י. גישתו לפירוש רש"י אינה מתאפיינת רק בהבנה מחודשת של פסקאות הדורשות ביאור, אלא גם ובעיקר ביצירת סדר מופתי בשיטת רש"י עד לקביעת כללים רבים אותם יש להחיל על כל פירושו לתורה.

הכלל הראשון והעיקרי אותו לימד הרבי הוא שדברי רש"י לעולם הם 'פשוטו של מקרא', ואף את המדרשים מביא רש"י רק כאשר הם מפרשים את 'פשט' הכתוב (למעט מקרים בהם מבהיר רש"י שזהו "מדרשו" של הכתוב, שכן במקומות אלו נזקק רש"י לדרך הדרש כדי ליישב קושי בדרך הפשט).

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

חבילות מתחתנים

חבילת שמפניה רק 5,590 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
פתח חזית
אלקטרה
7100

SAMSUNG
מקרר סמסונג
מקפיא עליון
335 ליטר
RT26K501A

Sauter
תנור בנוי סאוטר
עם טורבו אקטיבי
3100

Sauter
כיריים בז' זנוכית
4 דלתות
SH4405K

חבילת ארד רק 2,499 ₪

NEON
מכונת כביסה
1 ו-6 ק"ג
WM560

אלקטרה
מקרר מקפיא
עליון אלקטרה
6122

אלקטרה
תנור אפיה
משולב כיריים
אלקטרה
7050

חבילת זהב רק 8,990 ₪

AEG
תנור בנוי עם
טורבו אקטיבי
מחיר
BEE23310DM

SHARP
מקרר שארפ
4 דלתות
צפי זכ' שחר
472 ליטר
8435-SJ

SIEMENS
מכונת כביסה
פתח קידמי סימנס
1200 סל"ד
7-7
WM14N242

Sauter
כיריים בז' זנוכית
קריסטלית סאוטר
זנוכית
SH06002B

חבילת כסף רק 7,990 ₪

BOSCH
תנור אפיה
בנוי בוש
HBF01BR0Q

BOSCH
ממנת כביסה בוש
מנוע ללא פחמים
1200 סל"ד
7-7
WVJ2406K PL

SAMSUNG
מקרר סמסונג
מקפיא תחתון
544 ליטר
RR52HS34SA

אלקטרה
כיריים איחוקציה
אלקטרה
6030IN03F-ELC

שעות פתיחה: בימים א'-ה' 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00 בתוקף עד-30.6.22 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ח. | מינימום 50 יחידות מכל פריט | בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחנויות

עשרות שנים של ביאורים ברשי" הרבי בהתוודות

על מנת להבין את דברי רש"י נהג הרבי להכביר תחילה קושיות רבות ויסודיות בדבריו, ולאחר מכן היה הולך ומבאר כיצד דווקא מתוך אותם הדברים המוקשים הולכת ומתבהרת כוונתו של רש"י

קודם מתן תורה, כפי שמצינו באברהם אבינו שנתן למלכי צדק מעשר מכל רכושו. שאלתו של עשו הייתה אם כך לגמרי ממין העניין, שכן יצחק אבינו נהג כאביו והפריש מעשר מכל רכושו ולא רק מגידולי קרקע, ובכלל זה גם ממלח ותבן. שאלתו הייתה כיצד מחשבים את שווי המלח למעשר: כפי הערך המועט שיש לקורטוב מלח כשלעצמו או כמידת הערך שיש לו בהיותו חלק ממאכל, כאשר הוא נותן בכלו טעם לשבח. כך גם התבן שמהווה מאכל בהמה או חומר הסקה זול, אך כאשר משתמשים בו לעשיית לבנים הרי הוא בעל ערך רב יותר.

בהתבוננות מעמיקה יותר בתוכן דברי רש"י הללו ניתן להבחין ביינה של תורה, הלא הם רמזי פנימיות התורה החבויים בדבריו, שגם אותם עמל הרבי לפענח ולהוציא ממסתורם. לפי תורת הקבלה עשו בא משורש רוחני נעלה ביותר, ולכן רצה יצחק לברכו על מנת לגלות בו את שורש הרוחני ולהעלותו לקדושה. בשאלת עשו על מעשר המלח והתבן גלום רמז על ה'ביורו' שלו עצמו, שכן מלח הוא שורש כל הגבורות ו'אין הדינים נמתקים אלא בשורשם', ואילו תבן היא פסולת התבואה המורה על הפרדת ה'קליפה' מן הקדושה, כפי שנאמר 'והיה... בית עשו לקש'.

בשורה חדשה

במשך עשרות שנים ביאר הרבי כ-800 פירושי רש"י על התורה, רבים מהם הוגהו על ידו ופורסמו יחד עם שאר דברי תורתו בסדרת 'לקוטי שיחות'. לימים נאספו רבים מן הביאורים בידי צוות תלמידי חכמים מכולל האברכים בצפת, ונערכו במתכונת מקוצרת על סדר פרשיות התורה בחמשת כרכי 'ביאורים לפירוש רש"י על התורה'.

ברכה לעצמו קובע ספר 'כללי רש"י' אותו חיבר הרב טוביה בלוי, שבהוראת הרבי במשך שנים של עמל ליקט וערך את כל הכללים העולים בלימוד והבנת פירוש רש"י מתוך כלל שיחותיו של הרבי. ספר זה יצא לאור בשנים האחרונות במהדורה חדשה ומורחבת.

בימים אלו ממש ירד אל מכבש הדפוס הכרך החדש בסדרת 'אוצר לקוטי שיחות', המוקדש כולו לשיחות נבחרות של הרבי על רש"י לפי סדר פרשיות התורה: בכל פרשה נבחרה אחת משיחותיו הרבות על פירוש רש"י בפרשה, המביאה בכנפיה אור חדש בלימוד פשוטו של מקרא. זו הפעם הראשונה בה נאספו חידושי הרבי על רש"י באופן שיטתי ובמלוא העומק והרוחב שבהם. כדרכה של מהדורת 'אוצר לקוטי שיחות' המוכרת לכל חובבי התורה ולומדיה, תורגמו כל השיחות ללשון הקודש, והן מוגשות במתכונת מאירת עיניים לצד דברי פתיחה וסיכום לכל אחת מהשיחות, לתועלת הלומדים. ■

אלא ליישב בכך קושיה גדולה המתעוררת בעיני הלומד פרשה זו: מדוע נענשו המרגלים בצורה כה חמורה, והלא מילאו את שליחותם לספר את האמת על מה שראו עיניהם?

כדי להבין זאת יש לשים לב לכך שרש"י דייק לכתוב שמרים לקתה על "עסקי דיבה" ולא השתמש בכיטוי השגור "לשון הרע", שכן חטאה של מרים לא היה בכך שדיברה רע על משה, אלא בעצם התעסקותה בדיבה, כלומר בדיבור נרחב על משה בלי לשאול אותו בצנעה על הנהגתו בקודש.

לאחר שהמרגלים ראו את שאירע למרים, מובן שהיה עליהם למסור את שליחותם תוך הימנעות מהרחבת הדיבורים על עוצמת יושבי הארץ ברמה כזו שתביא לידי פחד ובהלה בכל שדרות העם, וזה היה עיקר חטאם.

והנה פנינה נוספת – מפרשת השבוע – המראה כיצד רש"י מבליע בדבריו הנחיה למעיין כיצד ללמוד את פירושו: "פרשה זו יפה נדרשת במדרש רבי תנחומא", כך פותח רש"י את פירושו לפרשת קורח. והשאלה נשאלת מאליה: מה ראה רש"י "להעניק ציונים" למדרשי חז"ל? והלא כבר לימדנו רבותינו את עונשו של "האומר שמועה זו נאה ושמועה זו אינה נאה". אלא, הסביר הרבי, הקדמה זו ללמד על הכלל כולו יצאה. ידועים דברי רבי אליעזר במסכת שבת שהתיר לצאת בשבת לרשות הרבים בכלי זיין, לפי ש"תכשיטין הן לו" ועשויים לנוי. ואף על פי שתכשיטים הם, לעתיד לבוא הם בטלים, "לפי שאינן צריכין, ומתוך שאינו צריך אינו נאה". מה זה אומר לנו? אמנם הרבה מדרשים ישנם, אבל לא את כולם יכול רש"י לשבח ולומר "יפה נדרשת" – "מתוך שאינו צריך"...! מנקודת מבטו של פשוטו של מקרא, המדרש הנאה הוא המדרש שהבנת הכתובים צריכה לו. ובפרשת קורח, זהו דווקא מדרש תנחומא...

דיוק בתיבה אחת

לעיתים אפילו הבדל קל בין לשון רש"י למקורו במדרש, עשוי להתברר כהבדל משמעותי בין שני עולמות הפשט והדרש. כך עולה מביאור נפלא בדברי רש"י הידועים על התנהגותו של עשו בפני אביו יצחק: "ידוע ציד: לצוד ולרמות את אביו בפיו ושואלו אבא היאך מעשרין את המלח ואת התבן, כסבור אביו שהוא מדקדק במצוות".

המובן הפשוט הוא שעשו רצה להראות לאביו שהוא כה מדקדק במצוות עד שהוא מעשר גם מוצרים הפטורים ממעשר. אך הדבר תמוה ביותר, שהרי בכך אינו מפגין בכוון אביו את הידורו במצוות אלא את ה'עם' ארצות' שלו, שאינו יודע את הלכות מעשר?!

למעשה מקור דברי רש"י הוא במדרש, אך שם נאמר "היך מתקנין מילחא, היך מתקנין תבנא", ולשון זו מצביעה על כך שעשו ידע שמוצרים אלו פטורים ממעשר ולכן שאל את יצחק כיצד מתקנים אותם בדרך אחרת לשם שמים, שהרי "לה' הארץ ומלואה". ואילו רש"י שינה מלשון המדרש וכתב "היאך מעשרים את התבן", בנוסח שמעיד לכאורה על בורותו של עשו בדיני מעשר.

בביאורו מעיר הרבי כי לא מסתבר שעשו שגדל בבית יצחק שנים רבות לא שם לב לכך שיצחק אינו מעשר את המלח ואת התבן, במיוחד אם היה מעוניין להוכיח שהוא מדקדק במצוות. אך לפי רש"י שאלתו של עשו כלל לא עסקה בדיני מעשר ההלכתיים, אלא למצוות מעשר שנהגה

מחסני השמל OUTLET

כל הקודם זוכה

חיסול ארצי עודפים ותיצוגות

SHARP
מקרר 4 דלתות שארפ
550 ליטר
SJ-FER87V-SL
חדש
₪ **5,590** ~~₪ 7,990~~

SHARP
מקרר מקפיא עליון שארפ
550 ליטר
SJ-SE70D
חדש
₪ **2,990** ~~₪ 4,240~~

SAMSUNG
מקרר סמסונג מקפיא תחתון
544 ליטר
RB52RS334SA
במקום ~~₪ 4,240~~
₪ **2,790**

אלקטרה
מקרר מקפיא עליון אלקטרה
515 ליטר
8543
במקום ~~₪ 2,690~~
₪ **1,890**

אלקטרה
מקפיא אלקטרה 6 מגירות
6 מגירות
EF6243 **NO FROST**
במקום ~~₪ 1,090~~
₪ **999**

Miele
מכונת כביסה מיהל 7 ק"ג
MIELE
WDB020
במקום ~~₪ 3,990~~
₪ **2,490**

אלקטרה
מכונת כביסה פתח חזית אלקטרה
7100
במקום ~~₪ 1,290~~
₪ **799**

Whirlpool
מכונת כביסה ווירפול פתח עליון
AWE6320
במקום ~~₪ 1,490~~
₪ **880**

AEG
מייבש כביסה 7 ק"ג
חיישנים
T65170AV
במקום ~~₪ 1,490~~
₪ **777**

אלקטרה
מדיח כלים אלקטרה צג דיגיטלי
1006
במקום ~~₪ 1,390~~
₪ **899**

BOSCH
תנור אפיה בנוי בוש
HBN301E2Q
במקום ~~₪ 1,390~~
₪ **999**

Sauter
תנור אפיה בנוי סאוטר
1,590 במקום
₪ **777** CUISINE-3700

Sauter
תנור אפיה משולב כיריים סאוטר
4760
במקום ~~₪ 2,190~~
₪ **1,390**

Sauter
כיריים גז סאוטר 5 להבות 75 ס"מ
SHE7150B
במקום ~~₪ 1,290~~
₪ **799**

אלקטרה
מיקרוגל 20 ליטר אלקטרה
ELM720GTB
במקום ~~₪ 299~~
₪ **219**

חבילות מתחתנים

חבילות החל מ- 990

NESPRESSO
מכונת קפה נספרסו
INISSIA
499 במקום
₪ **299** C-40

PHILIPS
מגהץ קיטור פיליפס לחץ קיטור bar 5.2
₪ **299** במקום ~~₪ 419~~

בריכת שחיה 50X183X305 Jilong
₪ **99** במקום ~~₪ 179~~

DOME
בידורית 8" כולל מיקרופון
DM-2008
159 במקום
₪ **99**

ALIEN
ניסא גיימינג Alien XR משענת עם תמיכה לאזור מותניים וכתפיים
349 במקום
₪ **199**

PHILIPS
מקרן קול פיליפס סאבופאר אלחוטי
TAB8505/10
במקום ~~₪ 879~~
₪ **649**

נתניה
רחוב המלאכה 32, אזור התעשייה פולג

עין המפרץ סנטר
קיבוץ עין המפרץ, צומת עכו

ראשון לציון
מתחם חונים קונים לישנסקי 9 - קומה ב'

חדרה
דוד שמעוני 42, (בכניסה לעיר מול כיכר חדרה)

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00
בתוקף עד 28.6.22 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | קיים לפחות מוצר אחד במלאי מכל מוצר שמתפרסם | חלק מהמוצרים ביריד בחדרה וחלק ביריד בראשון לציון, המלאי משתנה כל הזמן במהלך היריד | המוצרים הינם תצוגות, עודפים, מחדשים וסוג ב' | מינימום 2000 פריטים במכירה, 2 בהנחה מקסימלית לפחות | המוצרים ומחיריהם מוצגים ביריד | המחיר הקודם של המוצרים שבמבצע היה בתוקף לפחות יום | המחירים אינם כוללים הובלה | אין כפל הנחות ומבצעים

העסקה המשתלמת בעולם הרב יוני לביא

ד"ר הרולד קניג מהמרכז הרפואי של אוניברסיטת דיוק סיכם זאת כך: "לחוסר מעורבות דתית יש השפעה על התמותה המקבילה ל-40 שנות עישון קופסת סיגריות אחת ביום" (המגזין The New Republic, גיליון 221).

3. חילונים סובלים מחרדה ודיכאון פי חמישה יותר מדתיים וחרדים (סקר מכון גיאוקרטוגרפיה 2010).

4. יהודים דתיים עוסקים בפעילות התנדבותית כ-250% יותר מהאוכלוסייה החילונית. למעלה מ-93% מהמחזור של ארגוני החסד הגדולים בישראל שייך לארגונים המופעלים על ידי דתיים. שיעור התורמים המשמעותיים בקרב דתיים גבוה כלמעלה מ-600% משיעורם אצל החילונים. הם מהווים למעלה מ-97% מתורמי האיברים החיים, כדוגמת כליה, המוענקים לזרים גמורים (הנתונים רוכזו ע"י אדם גולד. פורסם בחוברת 'תורמת היהדות לעולם', מכון ידעיה, עמ' 63).

5. לפי העיתון 'כלכליסט' בני ברק היא העיר שבה שיעור הפשיעה הוא הנמוך ביותר בארץ ועומד על 16 עבירות לאלף נפש. תל אביב-יפו היא המסוכנת ביותר ובה 77 עבירות לאלף נפש (סקירת מדרד הפשע לשנת 2014).

6. מתוך כלל האסירים שסיימו לרצות את עונשם 67% שבים לכלא בעקבות חזרתם לעיסוק בפשע. מתוך אלו שהתחזקו רוחנית ונכנסו למסגרת ישיבתית רק 8% חוזרים לכלא (על פי נתוני השב"ס המופיעים בכתב העת "צוהר לבית הסוהר" גיליון 12).

7. ד"ר פטריק פייגן, מומחה למדעי ההתנהגות ומרצה באוניברסיטת גולדסמית' בלונדון, סוקר במאמרו את המחקרים מהם עולה שפעילות דתית סדירה מובילה ל:

- רמות גבוהות של יציבות ואושר בחיי הנישואין ואחוזי גירושין נמוכים יותר.
- יחסי הורים וילדים חזקים יותר.
- אחוזים גבוהים יותר של לכידות חברתית ותמיכה בנוקמים.
- רמות גבוהות יותר של שליטה והערכה עצמית וכישורי התמודדות.
- פחות פשע בקרב הנוער ופחות אלימות בתוך המשפחה.

מה המסקנה מכל זה? אתה רוצה לטעון שהחברה הדתית מושלמת? ממש לא. וגם ההפך אינו נכון: חלילה מלחשוב שכל החברה החילונית מקולקלת וחבריה בלתי מוסריים. ישנם חובשי כיפה מושחתים וישנם חילונים בעלי מידות נאצלות. בכל חברה ניתן למצוא צדיקים ורשעים.

מה שכן עולה באופן חד-משמעי מן הנתונים הוא הדבר הבא: חיבור לאלוקים ולתורה מוביל את האדם לחיים טובים, איכותיים ומוסריים יותר מכל מה שמציעה האלטרנטיבה. כי מסתבר שמי שברא את האדם, גם יודע הכי טוב איך נכון בשבילו לחיות. אז לסיכום: אנחנו מאמינים בה' ובתורה כי זו האמת. כיף לגלות שהאמת הזו היא גם הדרך הטובה והמאושרת ביותר לחיות בה.

נ.ב. מכירים מישהו שעדיין אינו דתי? עשו לו טובה ענקית ותגידו לו: "אחי, בא לך לשבת איתי לכוס קפה? רציתי לעניין אותך בהצעה מטורפת שתשדרג לך החיים"

*מאמרים נוספים ניתן למצוא באתר 'לדעת להאמין'

כששואלים אותי למה אני מאמין בא-לוהים, אני עונה: מפני שהוא קיים.

כששואלים למה אני שומר תורה ומצוות, אני משיב: מפני שזו האמת. אבל עם כל הכבוד למה שקיים ולמה שאמיתי, בואו נדבר רגע על מה שטוב.

כי אלוקים לא רק מצווה אותנו ללכת אחריו ולדבוק בדרכיו. הוא גם מביט בנו באהבה ומבטיח שזהו הדבר הטוב ביותר עבורנו - "לטוב לנו כל הימים לחיותנו כהיום הזה" (דברים ו,ג).

אז בואו נשים רגע את הנתונים על השולחן ונגלה את המהפך שעשוי להתחולל בחייו של מי שיבחר בדרך האמונה:

1. על פי ויקיפדיה בערך 'דת ואושר' אנשים דתיים הם בממוצע מאושרים, שבעי רצון וחשים סיפוק הרבה יותר מאשר אנשים שאינם דתיים. מבדיקה של מעל 200 מחקרים חברתיים עולה כי "דתיות גבוהה מנבאת סיכון נמוך יותר לדיכאונות, שימוש בסמים והתאבדות. ישנם יותר דיווחים על סיפוק מחיי הזוגיות ותחושת יציבות אישית".

2. קיים פער של עשרות אחוזים (עד כדי 93%) לטובת בריאותם של הדתיים ותוחלת החיים שלהם בהשוואה לחילונים בקבוצות דומות (מחקרו של פרופ' ג'רמי קרק. פורסם ב-American Journal of Public Health).

בס"ד

מבצעים על ספרי הוצאת 'פרי הדר' הרב חיים ישעיהו הדרי זצ"ל

שמועות ראייה

שיחות הרב קוק לפרשת השבוע בעמדתו של הרב חיים ישעיהו הדרי

חלק ב' (ויקרא-דברים)

50 ש"ח

נבואה שערך

שבעה שיעורים בנושאים שונים הנות ומחשבה, זמנים ואישים

2 כרכים

50 ש"ח

שני פתחים גדולים

מתורגם של שני מחנכים גדולים רבי צדוק הכהן סלובלין והרב אברהם יצחק הכהן קוק

35 ש"ח

קול בהדר

שיחות עומק ורוחב בתנ"ך

50 ש"ח

להזמנת ספרים אלו, סרקו את הברקוד או התקשרו: אריאל | 054-5200174

להזמנת קול בהדר, סרקו את הברקוד או התקשרו: אסתר | 054-5913326

אולפנת רגבים בנגב ברתמים מזמינה אותך

לגדול מתוך עמל

עבודה חקלאית מתוך חיבור ערכי ותורני לצד בגרות מלאה, וחברות מיוחדת שצומחת מהביחד

השנים הבאות שלך יכולות להיראות אחרת לגמרי

הזדמנות אחרונה להירשם לשנה הבאה

צוות משמעותי בהנהלה מחודשת

לימודי בית מדרש

מחויבות למצוינות

השנה הבאה איתנו, יחד, נשאו.

לפרטים וחיאום ביקור: שירה: 058-585-8757 ומירי: 054-7848307
misrad@uregavimbanegv.org.il |

אשרד & more

על סמכות המורה וההורה לקראת החופש הגדול יובל לוינגר, חינוך פשוט

כבר ביום הראשון של שנת הלימודים, התבררתי. הבנתי שהשיחות המחזקות מימי ההיערכות נשכחו כלא היו.

הסדר והענישה היו הדרך המרכזית, אם לא היחידה להשיג את המשמעת.

ואז, לאחר שנים ארוכות של מאבקים סמויים וגלויים בכיתה, ניסיתי "לצאת מהמשחק"!

באחד השיעורים תלמיד שיחק בטלפון, ואני ביקשתי ממנו

בעדינות שיצא מהכיתה. הוא סירב, והסביר שזה לא רק הוא, וזה רק לרגע, ושלא תירוצים מוכרים...

ואני, במקום להמשיך באותו משחק – לאיים עליו שילך למנהל, שההורים שלו יגיעו לשיחה וכדו', שאלתי אם הוא מוכן לקבל את סמכותי גם אם אני טועה – ולצאת. "אחר כך נברר את הדברים לעומק", הוספתי.

להפתעתי, הוא חש שמשוהו השתנה ואמר: "אף פעם לא דיברו אלי ככה". שמחתי לשמוע את התגובה שלו. החלטתי לשרג את הניסוי ולשתף את הכיתה ב'משחק' או ליתר דיוק ב'דרך לצאת מהמשחק'.

גיליתי שהתלמידים מוכנים לעשות את השינוי, אך גם אני צריך לשנות את הגישה שלי.

הבנתי שסמכות לא לוקחים. סמכות מקבלים! התלמידים לא היו צריכים להפעיל כוח כנגד 'השליטה' שלי, ואני לא הייתי צריך להגן על הסמכות שלי באמצעות כוח. כך נוצר החיבור.

התלמידים יכלו להעיר לי ומצד שני לכבד את הסמכות שלי גם כאשר אני טועה.

הסמכות בכיתה עוררה אותי למחשבה: אולי גם הסמכות ההורית יכולה להיראות אחרת?

האם גם בבית ניתן לקבל את הסמכות מהילדים ולא לכפות את הסמכות עליהם?

התשובה היתה פשוטה.

לא רק שניתן, אלא זה ממש הכרחי.

ניסיתי לפנות אל הילדים שלא מעמדת כוח, אלא דווקא ממקום של 'חולשה'.

"תוכל לעזור לי לשטוף את הכלים?". "תיכנס להתקלח מוקדם כדי שישארו מספיק מים חמים לכולם". "אשמח שתהיה שותף אתי בארגון של הבית" וכדו'.

גם כאן, למרבה הפלא – הילדים שמחו לעזור. נכון, הם לא עשו את זה בדיוק כמו שאני רציתי ובאותו רגע שאני שביקשתי, אבל הם עשו זאת בדרכם שלהם...

מובן שגם 'נאלצתי' לוותר על 'השליטה הכוחנית' ועל משפטים כמו: "תעשה עכשיו כי אני אמרת...". אבל במקום השליטה קיבלתי יותר חיבור ושותפות.

בעוד כמה ימים ייצאו הילדים היקרים שלנו לחופש הגדול ואנו נבלה איתם בבית תקופה ממושכת.

יש לנו את היכולת לבחור, האם לחזק את הקשר מתוך חיבור ושותף או להשיג את הסמכות בעזרת שליטה ועליונות.

התקופה הארוכה של החופש הגדול מלאה בהתמודדויות שונות כאשר כל הילדים בבית ואנו חווים אותם ברגעים טובים וברגעים קשים יותר...

מובן שיכולות להיות 'התנגשויות' בין הרצונות שלנו לרצונות שלהם.

ה'התנגשויות' הללו אינן סיבה למאבק. הן הזדמנות נפלאה עבורנו לחזק את הקשר שלנו עם הילדים, להכיר את האופי שלהם טוב יותר, וליצור חיבור אמיתי ומשמעותי.

"החופש הגדול – מאבק או הזדמנות?" – מוזמנים למפגש זום ייחודי לקראת החופש הגדול בו תקבלו כלים מעשיים

לשלווה וחיבור במצבים מאתגרים.

יום רביעי ז' תמוז 6/7 בשעה 20:30

הרשמה דרך האתר chinuchpashut.co.il

או במייל yuval.se123@gmail.com

אני זוכר היטב, לפני כשלושה עשורים, את הדרך בה התמודדו עם בעיות משמעת כאשר הייתי תלמיד. צעקות, איומים, עונשים ואפילו לא מעט מכות...

כן, אני עדיין זוכר את המשפט שרשמתי 1000 פעם למורה וגם את המכה שספגתי מאחד המורים לעיני הכיתה...

זמנים השתנו, אכן כיום הענישה מוגבלת יותר, האלימות כמעט אינה קיימת, אך עדיין סמכותו של המורה בדיוק כמו אז – נובעת מעמדת כוח ושליטה.

אני זוכר את היום בו נכנסתי בהתרגשות לבית הספר כמורה, בפעם הראשונה. הגעתי מלא חרווה ורצון להצליח. רציתי להיכנס לכיתה בשמחה ובחיוך, אך אז ניגש אלי מורה ותיק ואמר לי: "אם תרצה להשיג משמעת בכיתה עליך להיות קשוח".

ואכן, כך נהגתי בעשור הראשון בו עבדתי כמורה. הקשיחות שלי 'העמידה' את התלמידים במקום. הם הקפידו על הגעה בזמן, עמדו במשמעות, אך אני הרגשתי משהו חסר. ולא רק אני...

גם אני וגם התלמידים שמנו לב שיש משמעת ואפילו הערכה הדדית, אך קיים נתק מסוים בין המורה לתלמידים. אני הייתי מרוכז בדרך בה אוכל להשליט בכיתה סדר ומשמעת, והתלמידים חיפשו את הדרך בה יוכלו להפריע או לאחר, רק מבלי להיענש.

הבנתי שאני חוזר הביתה מתוסכל גם מההתנהגות של התלמידים, אך לא פחות מכך – מהתגובות שלי. הבנתי שאני יכול להמשיך ב'מלחמה' מתמדת מול התלמידים, אך במלחמה כזאת המנצח תמיד הוא גם המפסיד.

בכל שנה בימי ההיערכות לקראת שנת הלימודים, הגיעו אנשי חינוך ורבנים ללמד אותנו 'הקשבה' 'הכלה' 'אמון' 'חיבור' ועוד דברים נפלאים... ואני אכן האמנתי שבזכות שיחות אלו בשנה הבאה יהיה משהו אחר...

קולט אברכים

לאלול הקרוב, ללימוד חושן משפט
הלימודים בעפרה

תוכנית ייחודית שכוללת לימודי דיינות
בעיון, היכרות עם יישומי משפט התורה
בימינו ועם המשפט הנוהג

כולל השתלבות במכון המחקר

מלגה יפה למתאימים

לפרטים: הרב חיים בלון 0528990155

שליחות יהודית. חוויה עולמית!

חולמים על שליחות חוויתית?

הצטרפו אלינו להכשרה מעשית ומרתקת לפני יציאה לשליחות בתפקידי הנהגה, רבנות וחינוך בקהילות יהודיות בעולם!

מלגה חודשית
בתקופת ההכשרה

מיועד לזוגות
נשואים עד גיל 35,
דוברי שפה זרה

לינוי במהלך
השליחות ולאחריה

שיבוץ
בתפקידים בקהילות בחו"ל

לפרטים ולשליחת קו"ח: 054-6371662

www.otsamiel.org.il • dani@ots.org.il

הרב מנחם בורשטיין | ראש מכון פועה

האם יוצאים ידי - חובה בתרומות ומעשרות למס הכנסה?

מו"ר הרב מרדכי אליהו זצ"ל נפטר בכ"ה בסיוון תש"ע, בשבוע בו קראו את פרשת קורח. הרב היה רגיל לומר שבשבוע בו קוראים את פרשת קורח, יש להיזהר מכל מחלוקת שהיא, מפני שיש בשבוע זה סגולה להיסחף למחלוקת (ראה גם בספרו "דברי מרדכי-במדבר", עמ' ק"ט).

הרב, שבא את המחלוקת וכ"כ התרחק ממנה, והזהיר עליה בספריו ובשיעוריו, נפטר בשבוע זה של פרשת קורח, ובהלווייתו נכחו מכל קצוות העם בלי שום מחלוקת וריב כיניהם.

לפני שנים רבות הלך הרב לשוק 'מחנה יהודה' על מנת לקנות פירות וירקות. הרב ניגש לבעל דוכן אחד ושאלו אם הירקות מעושרים. ענה בעל הדוכן: "בוודאי!". שאל אותו הרב על פרטי הדברים וענה לו - "וכי כל מה שאני נותן למס הכנסה לא מספיק?!" אמר לו הרב שאם כך הדבר הרי שהוא מאכיל את הקונים טבל, ואסור לו למכור פירות בשוק.

באותם ימים לא הייתה מערכת כשרות מסודרת מטעם הרבנות. מה עשה הרב? שילם למוכר כסף כאילו הוא קונה ממנו פרי מכל סוג, ועישר מהפירות הללו על כל הפירות שהיו בדוכן. כך ניצלו כל הקונים שם מאכילת טבל באותו יום, ותוך כדי כך לימד הרב את בעל הדוכן את הלכות תרומות ומעשרות. למותר לציין שאחרי מעשה זה סידר לעצמו אותו מוכר השגחת כשרות מסודרת. זו דוגמה אחת מני רבות לדרכו המיוחדת והעדינה של מו"ר הרב אליהו זצ"ל.

בהמשך לדרכו של מו"ר, אחד העקרונות המשמעותיים ביותר בעבודתו במכון פועה, הוא האחריות והקשר עם כלל חלקי עם ישראל. זה מתבטא הן במתן מענה ושירות לכלל המגורים באוכלוסייה, ללא הבדל דתי או עדתי, והן בקשר עם גדולי הפוסקים מכל החוגים.

ביחס לגנותה של המחלוקת, כתב הרמב"ם באגרת לבנו רבי אברהם: "אל תשצקו את נפשתיכם במחלוקת, המכלה הגוף והנפש והממון... משפחות נסחפו, ושרים הוסרו מגדולתם, ועיירות גדולות נתערערו... נכבדים נקלו ונתבזו בסביבת המחלוקת. נביאים נבאו, וחכמים חכמו, ופילוסופים חפשו ויספו לספר רעת המחלוקת ולא הגיעו לתכליתה. לכן שינאו אותה ונוסו מפניה והתרחקו מכל אוהביה וגואליה..."

נאמר במשנה במסכת אבות (ה', י"ז): "כל מחלוקת שהיא לשם שמים - סופה להתקיים, ושאינה לשם שמים - אין סופה להתקיים. איזו היא מחלוקת שהיא לשם שמים - זו מחלוקת הלל ושמואי. ושאינה לשם שמים - זו מחלוקת קרח וכל עדתו".

יש שהקשו מדוע נאמר 'מחלוקת קורח וכל עדתו', ולא 'מחלוקת קורח ומשה רבנו', כפי שנאמר 'מחלוקת הלל ושמואי'?

המלבי"ם (תחילת פרשתנו, ד"ה 'ויקה קרח') מסביר שחז"ל באו ללמדנו שבמחלוקת לשם שמים - "כל כת משני צדדי החולקים מתאחדת בעצמה, כי כולם מתכוונים לתכלית אחת - לשם שמים". אך, במחלוקת שאינה לשם שמים, אלא "רק מפני אהבת הכבוד ואהבת עצמו", ישנן מחלוקות פנימיות רבות גם בתוך כל קבוצה, כי כל אחד מהקבוצה מכוון לאינטרסים שלו, והדברים לא תמיד תואמים את האינטרסים של חברו, כפי שהיה עם קורח ועדתו, שלכל אחד מהם הייתה כוונה אחרת - קורח רצה כהונה גדולה, ולעומתו רתן ואבירם ואון בן פלג התלוננו על שניטלה הבכורה מראובן ושכטו הפסיד את הכהונה והמלוכה, 2500 האנשים רצו שהכהונה תינתן להם, לנשיאי העדה, ולא רק לשבט לוי. נזכה בע"ה לאחדות ולשלום אמיתי, של כלל ישראל, ומתוך כך לגאולה שלימה במהרה.

למרות הכל ילדה

חצי שנה לאחר שאחיו של חננאל אוחנה טבע בכנרת, בתו בת הארבע חלתה בשפעת ארוכה² ארוכה, עד שזוהתה בטעות כמחלת הלוקמיה. חננאל וסתיו רעייתו כבר התבקשו להיפרד ממנה, ורק לאחר ימים התברר שמדובר במחלה נדירה בשם 'גושה'. בראיון שכולו אמונה הם חוזרים לאותם ימים גורליים, בעקבותיהם הם מבקשים להעלות את המודעות לחשיבות הבדיקות הגנטיות ולתסמינים של מחלת גושה. אותם ימים מצמררים בין שמיים לארץ מקבלים ביטוי מוזיקלי בשירים אותם כתב חננאל, בן לשושלת המשורר הצדיק רבי עמרם בן דיוואן

הדס צורי

"כשהגעתי אלי, החזרת אותי אל הילד בתמונה

בנית לי חדרים בלב והעמסת עלי תקוה

ואת אומרת בשקט: אוהבת רק אותך

את כל האהבה שבי, ילדה שלי קטנה

שומע שיר ברדיו ומדמיין דרכו אותך

מחפש את המילים שידיו טובות רק לך

כאיילה שרצה בשדות בחופשיות בלי דאגה

דלגי מעל כל אבן וכלב שאי תפילה

ותזכרי שאבא מחכה עומד בצד בגאווה

ומחבק את כל הרגעים שאת קוטפת ובונה.

יש ימים שקשה ואת עומדת לבדך

תשירי את השיר שלך ותחזרי לאיתנך

את יודעת, לפעמים מותר ליפול

אבל את לא כזאת ילדה, את מנצחת את הכל

כשאשכ מולך בסוף חיי את תאמרי לי

שלקחת

שהשתמשת בכל האהבה שהענקתי לך"

הצלחתי לתפקד וגם לא הייתי מסוגלת להיות לבד עם איילה". דוד של סתיו הוא רופא בכיר בשערי צדק, הם שלחו אליו את הבדיקות של איילה כדי לשמוע את חוות דעתו, והוא כתב לאמה של סתיו שעליהם להתכונן לגרוע מכל.

חננאל, איך התמודדת עם בשורה נוראית שכזו? מה נתן לך כוחות?

"ברשותך, אענה בסיפור", אומר חננאל וחוזר אל ימים כאובים לא פחות. "חצי שנה לפני שאיילה התאשפזה, אחי איתמר טבע בכנרת. הוא נכנס להציל שני חברים וטבע בעצמו".

איתמר אוחנה ע"ה, בן 19, נספה באפריל 2017. באותו יום נשברו רוחות חזקות ו-180 רוחצים נסחפו ללב הכנרת. שלושה רוחצים טבעו והוגדרו נעדרים במשך שבוע. סוגר של חיל הים הובהל לצורך החיפושים ובמשך שישה ימים חיפשו את שלושת הצעירים. כשאני שואלת את חננאל כמה אחים יש לו, הוא אומר: "אנחנו שבע נשמות ושישה בני אדם".

"אנחנו מגיעים ממשפחה עם אמונה מאוד חזקה. סבתי רחל, שסב סבתה הוא הצדיק והמשורר הנודע ממרוקו רבי עמרם בן דיוואן, היא צדיקה אמיתית בעצמה. היא אמרה לאבי: 'תגיד תורה על 19 שנה עם הילד, זה לא מובן מאליו'". רחל אוחנה איבדה שני בנים, אחד בצבא ואחד ממחלה, איבדה את בעלה בגיל 35 וגם איבדה נכד. "אבל היא זו שהחזיקה אותנו. היא החזיקה בנו תמיד שהכל מאיתנו יתברך. הוריי הם אנשים מאוד מאמינים וחזקים, אבל היה להם קשה מאוד ועדיין קשה, זה הרי לא דבר שעובר".

חננאל מספר שביום השישי לחיפושים מצאו שני נעדרים. "את השלישי לא מצאו. הם אמרו לנו שהם נאלצים להפסיק לחפש כי המדינה לא מאשרת ואין תקציב. הם הודיעו לנו שנתורו 12 שעות אחרונות לחיפוש." הפכנו את הכנרת ואנחנו לא מוצאים. הכנרת היא בעייתית, יש הרבה נעדרים שעד היום לא מוצאים אותם, הסבירו.

המשפחות נכנסו לחדר וקצין המשטרה רצה להודיע מי הם הצעירים שנמצאו. "אבי עצר אותו ואמר 'אני מתפלל לה' שאת איתמר לא מצאו'. קצין המשטרה התחיל לבכות וחייב אותנו. אחר כך הוא שאל אותנו 'למה אתה מייחל לזה?', אבי ענה 'כי אני אדם עם אמונה וכיפה על הראש. שתי המשפחות פה חילוניות. אני יודע שה' לא יאכזב אותי ואזכה לקבר, אבל הם יתפרקו אם לא ימצאו את בניהם'".

12 שעות לאחר מכן ירדה לכנרת רחל, סבתו של חננאל בת ה-86, לראשונה באותו שבוע חיפושים מייסר. "היא ברכה 'שהכל' על המים ודיברה לה' במרוקאית: 'כשלקחת לי את הבן שהיה בצבא, לא אמרתי לך כלום. 'ה' נתן ה' לקח'. כשלקחת עוד בן ממחלה, אמרתי 'ה' נתן ה' לקח'. כשלקחת את בעלי כשהייתי בת 35 אמרתי 'ה' נתן ה' לקח'. גידלתי עשרה ילדים לבד בארץ חדשה, אבל לא אמרתי כלום. גם על איתמר לא אגיד כלום, אבל לי אתה לא תגיד 'לא'! עכשיו אני לא שותקת: את הגופה שלו אנחנו רוצים לקבור! באותו רגע הסוגר עצר, מצאו את איתמר", מספר חננאל.

האמונה העזה שהפגינו ההורים בעקבות האסון נסכה אומץ בבני המשפחה, ועדיין חננאל נועד

ת השיר הזה כתב חננאל אוחנה לבתו איילה בימים בהם היה חשש כבד לחייה. "כשאבא יושב ליד מיטת ילדתו המורדמת שמקבלת מנות דם, יוצא ממנו בכי. למוזיקאי יוצא שיר", אומר חננאל. "השיר הוא מכתב, צידה לדרך ומעין מזכרת בשבילה לכל החיים. כשהיא תהיה אמה וסבתא, היא תוכל להיזכר ברגעים שבהם היא הייתה גיבורה ובכוחות שקיבלה מאיתנו".

חננאל הלחין והוציא לאור את השיר לכבוד יום המודעות למחלות נדירות לפני כשלוש שנים. "בקליפ הצטלמו איתנו עוד שני אבות ושתי בנות עם מחלות נדירות. הקליפ התפרסם בווינט ובתוכנית טלוויזיה והשיג את המטרה שלנו - להעלות את המודעות לנושא".

"לי אתה לא תגיד לא"

איילה נולדה לפני כשש שנים להוריה חננאל וסתיו. "ילדה בכורה, בריאה ויפהפיה" מעידה סתיו. "בגיל שנה היא התחילה לדמם מהאף לעיתים תכופות. לקחתי אותה לטיפת חלב ולרופאים וכולם אמרו שהכל בסדר". אלא שתסמינים נוספים התחילו להופיע: סימנים כחולים על הגוף מכל מגע קטן, בטן נפוחה וקושי לנשום.

"כשהיא הייתה בת ארבע, הייתה לה שפעת בלתי נגמרת. רופאת הילדים שבדקה אותה אמרה ש'הטחול והכבד שלה עוצמתיים ומוגדלים', משחזרת סתיו. "היא אמרה לי 'זה לא טוב. אתם חייבים לעוף למינן וכמה שיותר מהר!'". בבית החולים מאיר בכפר סבא עשו לאיילה בדיקות דם ואבחנו אותה כחולת לוקמיה. "חרב עלינו עולמנו", נזכר חננאל. "טסנו לשניידר, היינו שברי אדם". בשלב הזה, בו הרופאים זיהו את המחלה של איילה כלוקמיה, הם הכינו את חננאל וסתיו לגרוע מכל. "הייתי שבורה לגמרי", אומרת סתיו, "לא

להתמודד בגבורה עם הטלטלה המשפחתית שלו. חצי שנה לאחר מכן ביקשו ממנו הרופאים להיכנס לחדר ואמרו לו: "הבת שלך במצב אנוש, צריך להיפרד. תכין את אשתך".

"תפסתי את הראש, לא יכולתי להכיל את זה", אומר חננאל. "התקשרתי לאבי, סיפרתי לו מה אמרו הרופאים ואמרתי לו: 'אני לא יכול להסתיר ממך. לפני חצי שנה איבדת בן וזה לא פייר שאני עושה לך את זה, אבל אין לי עם מי לדבר'". האב, שמעון אוחנה, עזב הכל באותו רגע והגיע מקרית שמונה לבית הרפואה שניידר. "הוא חיזק אותי מאוד באמונה. הוא אמר: 'חננאל אל תדאג, הכל מה' יתברך'. אבא איפס אותי, בזכותו הייתי מאוד מפוקס והשריתי לאיילה אווירה בטוחה ואופטימית".

איך איילה הרגישה באותם ימים?

"היא הייתה מאוד חלשה, מרוקנת מדם והייתה חייבת עטיפה של ביטחון ואופטימיות ולא הורים שבורים. בזכות מה שהצלחנו לשרד לה, התקופה הזו זכורה לה כחוויה מעצימה שהיא זוכרת עד היום לטובה. הצלחנו להפוך את הימים הללו עבורה מיגון לשמחה".

גושה

לאחר האבחנה האיומה של הרופאים, איילה נכנסה לבדיקת מח עצם. למרבה השמחה, בבדיקה זו התגלה שלא מדובר בלוקמיה או במחלה ממאירה מכל סוג שהוא. "בכינו מאוד והרגשנו שקיבלנו אותה מחדש" אומרים ההורים. יחד עם זאת, הרופאים עדיין לא ידעו לומר להם מה יש לילדה. "רק אחרי חודש הגיעו בבדיקות הדם שלה מחו"ל וגילינו שמדובר במחלה נדירה הנקראת 'גושה'".

"הרופאה הסבירה לנו שמדובר במחלה נדירה, אך כזו שאפשר לחיות אתה בעזרת טיפול נכון", אומרת סתיו. "ממש פחדתי. בחדר של הפרופסור רעדו לי הידיים והרגליים. היה לי קשה לקבל שיש לי ילדה חולה".

למרות שהרופאים הסבירו שלא מדובר במחלה קשה ושיש טיפול, ההורים היו בחוסר ודאות מאוד גדול. "התחלנו לקרוא בגוגל ונכנסנו ללחץ, קראנו שזו מחלה קשה המביאה לקטיעת איברים וכדומה. היינו בסערת רגשות. הורינו, שהיו בריאים, מתוך ניסיונם בחיים עצרו אותנו ואמרו: 'תכבו את הפלאפונים ותקשיבו לרופאים', וזו ההחלטה הכי נכונה שעשינו. הקשבנו לרופאים והבנו שזו מחלה שיש לה טיפול והיא לא נוראית. אמנם איילה

"הקשבנו לרופאים והבנו שזו מחלה שיש לה טיפול והיא לא נוראית. אמנם איילה הגיעה כבר עם תופעות לוואי קשות ובמצב חמור, אבל הגענו בזמן ולא נגרמו נזקים בלתי הפיכים, ברוך השם"

הגיעה כבר עם תופעות לוואי קשות ובמצב חמור, אבל הגענו בזמן ולא נגרמו נזקים בלתי הפיכים, ברוך השם".

גושה גורמת לחוסר באנזים מסוים בדם, שהתפקיד שלו לפרק את הרעלים, התאים המתים השומניים מתאי הדם. במידה והם לא מתפרקים, מצטברים רעלים בטחול, בכבד ובמח העצם. בלי טיפול, הטחול והכבד נהרסים ומערכות החיסון והדם קוררות חלילה.

איך מטפלים בזה?

"מצאו אנזים חליפי שמיוצר מצמחים ובעלי חיים. הטכנולוגיה הרפואית מתקדמת מאוד וזה מאפשר לחולה גושה לחיות חיים נורמטיביים לחלוטין". חננאל מסביר כי בארץ יש כ-800 חולי גושה ורק כ-500 נזקקים לטיפול.

פעם בשבועיים מגיעה רופאת הילדים ד"ר מוניקה פרץ לביתם ונותנת לאיילה אנזים דרך אינפוזיה. "גילוי וטיפול מוקדם מביאים לכך שהמחלה לא תגרום לשום פגיעה", אומרת ד"ר פרץ. "הכל לאט לאט נרפא, הדימומים נעלמים, הטחול חוזר לגודל נורמלי, הגדילה תקינה והעצמות לא נפגעות". בין ד"ר פרץ ואיילה נוצר קשר טיפולי ורגשי עמוק.

לסתיו וחננאל חשוב להעלות את המודעות לחשיבות הבדיקות הגנטיות ולתסמינים של מחלת גושה: "אם תהיה מודעות למחלה, לא יאבחנו אותה כלוקמיה והטראומה למשפחות תיחסך" אומר חננאל, "וכמובן אם היינו יודעים על הגושה לפני הלידה, איילה היתה מקבלת טיפול מיידי ולא מגיעה למצב הקשה שהגיעה אליו".

האקדמית חמדת

מזמינה להתרשם ולהירשם

כ"ח
 בסיון
 תשפ"ב

ביום שני

פתוח 27.6

תואר שני M.Ed.

שנה אחת בקמפוס

תואר ראשון B.Ed.

יומיים בשבוע בקמפוס

M.TEACH תואר שני ותעודת הוראה

שנה אחת בקמפוס

הסבת אקדמאים

שנה אחת בקמפוס*

שנה ראשונה חנים לתואר ראשון B.Ed. ** | מלגה ייחודית עד 7,000 ₪ לחברי ארגון המורים, לנרשמים לתואר שני

רכבת

אפשרות לשילוב
 מדרשה באקדמיה

רג"ב
 תוכנית מצוינות

אחת לחודש
 למידה מרחוק

החזר שכר
 לימוד ל-M.Ed.-7**

מערך מלגות
 נרחב

* בחלק מהתוכניות
 ** B.Ed. - בכפוף לתקנון משרד הביטחון
 M.Ed. - בכפוף לתקנון משרד החינוך

כשחוסן פוגש אמונה וחינוך

www.hemdat.ac.il

*5280 למידע והרשמה חייגו אלינו

*"והימים ימי בצורת, חבלי משיח
 הידיים פשוטות לכל עבר וה' מטייל בגנים
 הרקיע עומד מלכת, שופר מתריע
 ואוזניו ירעדו משכר, מקולות וצלצולי פעמונים
 הגאולה מקרבת את הישועה ואומרת
 קומו ישנים פתחו הדלת
 קבלו משיח ממרומים
 אני מאמין באמונה שלמה
 ירושלים תהיה עיר בנויה
 את הגואל ה' ישלח לישראל".*

את השיר הזה כתבו יחד חננאל ואיילה לתצוגת גאולה ומשיח בבית הספר של חב"ד בכפר סטרין בו לומדת איילה. השיר ריגש ונגע ללב כל שומעיו, עד שהמנהלת הציעה למארגנות כנס נשות חב"ד השנתי להזמין את חננאל ואיילה לשיר אותו על הבמה.

וכך היה. בכנס נשות חב"ד בשנה שעברה בבנייני האומה, מול אלפי נשים, שרו חננאל ואיילה את השיר, ו"זו הייתה התרגשות אדירה, איילה כל כך נהנת! מעיד חננאל. "כשסיימנו לשיר וירדנו מהבמה, היא אמרה למארגנות שהיא מרגישה שהיא צריכה לשיר את זה שוב. אני מנוסה בכמות, אבל התרגשתי מאוד להופיע איתה לראשונה. היא זרמה והייתה עם ביטחון גבוה".

מלבד חננאל, גם סתיו עוסקת בהוראה. היא מחנכת ומורה ללשון ומשלימה תואר שני בניהול מערכות חינוך.

ברשותכם, זה מעניין, למה החלטתם לשלוח את הבנות ללמוד דווקא בחב"ד? (אחותה הצעירה של איילה, יסכה, לומדת גם היא בחב"ד. ה"צ")
 "אני מאוד אוהב את חסידות חב"ד ומתחבר אליה בגלל האופי הלבבי המקרב, ואני גם מתחבר מאוד לתורה של הרבי ולדמותו. חוץ מהצדיקות שלו, הוא בעיניי אדם מרתק".

אתם לא חב"דניקים. זה לא מבלבל את הבנות?

"הן יודעות לעשות את ההפרדה בין מה שנוהגים אצלנו לבין מה שעושים בבית הספר. לאיילה יש תמונה של הרבי מעל המיטה שהיא בחרה לתלות וזה נותן לה ביטחון. הן מאוד מחוברות לחב"ד".

מחלה וזוגיות

מה ההתמודדות עם המחלה של איילה עשתה לזוגיות שלכם?

"במהלך ההתמודדות הראשונית, לא יכולתי להראות להורי ולאחי את הקושי הגדול שאני עובר. כולם היו אז שבורים, כי איבדנו אח שהיה מאוד דומיננטי במשפחה. האדם היחיד שיכולתי להראות לו את הצד הרגיש והשביר זו סתיו. אם לא היה לי את המקום לפרוק את הרגש אצלה הייתי מתפגרת", צוחק חננאל. "להכיל את כל זה היה בלתי נסבל והיא הייתה שם עבורי".

"עברנו תקופה לא פשוטה והזוגיות שלנו מאוד התחזקה", מעידה סתיו. "אנחנו מסתכלים אחורה ושואלים את עצמנו: איך בתחילת הנישואים רבנו על שטויות? בהחלט קיבלנו פרופורציות. אחרי אירוע כזה, כל מה שעוברים בחיים מקבל משמעות אחרת. חוץ מזה, מצידו חננאל בוודאות היה המשענת שלי. הוא החזיר אותי למסלול והוריד אותי לקרקע. בכל משבר קטן ובכל טיפול שלא הצליח, הוא תמיד היה אומר 'את זוכרת מה היה? הכל בסדר, אנחנו ממשיכים הלאה'".

לאחרונה כתב חננאל מילים ולחן לשיר שאיילה ויסכה שרות יחד בקליפ. בשיר משולב הניגון החב"די המוכר – "הושיעה את עמך".

"בימים האחרונים מרגיש לי קצת חנוק ושיש אבק רעיל שמכסה

מתחילים להתפורר הרבה שקלים רעים והיצר רק מוסיף ומנסה

ואני הקטנה רק אנעים בניגונים ואשיר לך שירים מתוך תפילה

תפילות של ילדים בניסא הניגונים ירעידו כל מלאך ונשמה

הושיעה את עמך וברך את נחלתך

ורעם ונשאם עד העולם

ועקבות שכבר נראות שמשיח מתקרב ושופרות שמחכות כבר להדהד

ענני כבוד מתכסים בערפל ומשמיעים קולות של רעד ואימה

ואני כאן מהצד מסתכלת ורואה, מחכה לך בשקט ותקווה

יבואו ימים ואורות של אהבה שיחברו כל לב אלינו במהרה".

"בהריון השלישי שלי", אומרת סתיו, "אחרי שכבר ידענו מהי גושה, שלחו אותי לבדיקת מי שפיר. הרופא אמר שאם יהיה לעובר גושה הוא ממליץ על הפלה. אמרתי לחננאל שאילו זה היה קורה לי בהריון הראשון, הייתי כנראה מקשיבה לרופא. במקרה הזה ידעתי שאני לא הולכת לבדיקה בכלל. הרופאים ידעו להגיד לנו שגם אם ייוולד לנו עוד תינוק עם גושה, חומרת המחלה שלו לא תהיה גבוהה מחומרת המחלה של איילה (הגושה מחולקת ל-3 סוגים ולאיילה הסוג הקל מביניהם. ה"צ) ולכן נרגעתי ושחררתי".

סתיו, מה הכי עוזר לך בהתמודדות עם המחלה?

"לראות את הגבורה של איילה. גם כשחשבתי שזה סוף העולם, היא התמודדה בגבורה עם כל האשפוזים, הקשיים, התגובות בחוץ והדקירות כל שבועיים. היא ההשראה שלי".

"הורים צריכים לשדר רוגע", הם אומרים. "אנחנו שמים את הדברים על השולחן. אנחנו יודעים שיש אנשים עם בוושה גדולה בגלל מחלה של ילד, והם מסתירים אותו ואת המחלה. הבאתם ילד לעולם כדי לשמור אותו בבית? זה הילד שלכם! תתגאו בו. הוא אולי חולה, אבל הוא שלכם והוא נדיר ומיוחד".

"אנחנו שמים את הדברים על השולחן. אנחנו יודעים שיש אנשים עם בוושה גדולה בגלל מחלה של ילד, והם מסתירים אותו ואת המחלה. הבאתם ילד לעולם כדי לשמור אותו בבית? זה הילד שלכם! תתגאו בו. הוא אולי חולה, אבל הוא שלכם והוא נדיר ומיוחד"

"בכל מסגרת שאיילה הגיעה אליה, אם זה גן או בית ספר, ביום הראשון היא מספרת לילדים על המחלה שלה. למחלה יש לפעמים תסמינים שכולם רואים, למשל כשיורד לה דם, וחשוב לנו לא להסתיר או לפחד, לתת לה הרגשה שזה בסדר ואין לה סיבה להסתיר או להיות בלחץ. לפני חצי שנה, כשהוזמנו לביקורת עם איילה, היו לפנינו בתור זוג חרדים עם ילד חולה גושה. הם ביקשו לצאת לפני שאנחנו ניכנס כדי שלא נראה אותם. חבל, זה מיותר".

קומו ישנים

חננאל אוחנה הוא מוזיקאי, כותב וזמר, בן לשושלת פייטנים ממרוקן שהידוע בהם הוא כאמור, המשורר הצדיק רבי עמרם בן דיוואן. "סבי היה החזן הראשי בבית הכנסת במרקש", הוא אומר. "לפני שנתיים היינו שם ועליתי כשליח ציבור. אבי התרגש עד דמעות. זכיתי לרשת את הקול שלו ואיילה ירשה זאת ממני". הוא הסולן של התזמורת האנדלוסית 'אל מוגרביה' המונה 45 נגנים, וגם מנהל את בית הספר למוזיקה בכפר הנוער ימין אורד שבמורדות הכרמל, בו הם מתגוררים. את אחד השירים שלו הוא כתב עם איילה בתו.

בית מדרש לתנ"ך

עז לישראל

ע"ש עדו זולדן הי"ד

מדרשת עז לישראל בירושלים ללמוד תנ"ך

חדש
מסלול ייחודי
להכשרת מחנכות!
עיסוק באתגרי
החינוך בדרנו

בשביל הנשמה | בשביל התואר

תוכנית המחנכות של מדרשת עז לישראל

בית מדרש שהוא בית

לימוד תנ"ך עמוק ומחיה באוירה חמה במדרשה
תכנית ייחודית בהוראת תנ"ך הכוללת היכרות עם כל ספרי התנ"ך

לימודי התנ"ך מתקיימים בימי רביעי במדרשה בירושלים

יום לימודים נוסף (לפי בחירת החוג) יתקיים במכללת הרצוג בגוש עציון (הלימודים מתקיימים בשילוב למידה מרחוק)

רשימת החוגים ניתנים לשילוב עם לימודי המדרשה: חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות | גאוגרפיה
אזרחות | תושב"ע | מדעי המחשב | מדעי הטבע | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | מחשבת ישראל

חרות: 0546396667

רעות לרר ראש המדרשה: 0508751947

ozleisrael.co.il

לפרטים

וקביעת

ראינות

שיר! תבין! למד! למד! הסבר! הפך! הדבק! הוסיף! קבע חברות! פתח שיעור! וגם את!

דוכני תפילין או לימוד אמונה?

איתי אסמן

שלמה ביהדות, ומתוך 'שמע' - 'והיה אם שמוע', כך הדרכת חז"ל והתורה. כשהרב צוקרמן זצ"ל נפטר, הייתי כל יום בשבעה, הרגשתי שדמות מאוד משמעותית בעולמי הלכה לעולמה, ובזמן השבעה הגיעו הרבה מאוד אנשים ולא מעט בעלי תשובה. אחד מבעלי התשובה סיפר בדמעות כמה שהוא שהיה רחוק מתורה וגדל בקיבוץ חילוני למהדרין, הוא סיפר שבמפגשים עם הרב הם למדו אמונה והרב לא

לחץ עליו לקיים מצוות, עד שיום אחד הוא בא לרב ואמר לו "אני רוצה להניח תפילין", הוא תאר את מאור הפנים שהיה לרב וכמה שהוא התרגש מהבשורה החשובה הזו. כך היה הרב, מאוד יסודי, ובונה קומה שלמה של יהודי, שמתוך האמונה הוא יבוא לידי קיום המצוות. הוא האמין שזה מוכרח לבוא, האמונה תביא לקיום מצוות בוודאות.

המטרה להגיע בסוף לחברות

הרב צבי טאו שליט"א סבר שיש חשיבות לדוכני התפילין, הוא אמר לישראל זעירא ש"הרב קוק אומר שיש מצוות שמסירות את

הזרות, ואם אנשים מגיעים לדוכנים סימן שהמצווה מסירה את הזרות ומשם אפשר לקבוע חברותא וקשר", המטרה לשאוף לבניין השלם של היהודי - עול מלכות שמיים ואמונה בה' ולאחר מכן עול מצוות. האנשים שאנחנו פוגשים במהלך חיינו אינם מגיעים ריקים בלי תוכן, רובם עברו מסע כזה או אחר בחיים, שמעו שיעורי תורה, חוו משברים וייסורים בחיים, יש להם אמונה בסיסית שיש ה', ולכן אפשר להציע להם להניח תפילין כי זה בא מתוך אמונה. אך עדיין יש לגדל את האמונה הזו ולא להסתפק בה, יש להעמיק את הבירור האמוני, ללמד מהו אותו עול מלכות שמיים - לא 'דרך הארץ' מדריכה אותנו, היא רק קדמה לתורה, אך לאחריה יש מערכת אלוקית ומוסרית של מצוות שבאות מה' יתברך ומורות את חיינו. ובגלל שאנחנו מאמינים בו ויש לנו יחס של אהבה ויראה כלפיו אנחנו מקבלים על עצמינו את עול המצוות, מתוך הבנה שהן נועדו להביא אותנו אל ההצלחה האמיתית שלנו שהיא הדבקות בה' ודעת ה'. שנוכח לבנות בעצמנו ובזולתנו בניין אמוני שלם.

asmanitai@gmail.com

מידי פעם שואלים אותי מה היה הדבר שגרם לך לחזור בתשובה. אין לי איזה מופת או איזו 'התגלות' שהתרחשה וגרמה לי לשמור מצוות, זה היה תהליך של בירור והעמקה, מתוך לימוד תורה ושיחות עם חברים. אני נוהג לכתוב כאן במאמרים הרבה על כך שצריך להציע לאנשים לקיים מצוות כמו תפילין, הדלקת נרות ועוד, כי אני מאמין שרוב העם מסורתי ורוצה להתקרב ומה שצריך זה מישהו שיציע לו.

אבל ברשותכם, אני רוצה להציג כאן גישה שונה. את תהליך התשובה שלי עשיתי תוך כדי שירות צבאי, התעסקה המבצעית הראשונה הייתה בהר דב. אני זוכר שהייתי בעמדת שמירה, וניגש אליי חברי מהמחלקה הרב יצחק קוקה, ואומר לי שהוא רוצה ללמוד איתי פסקה מהרב קוק. הוא פתח בכך שהמשנה בברכות שואלת למה קדמה פרשת 'שמע' לו'היה עם שמוע', ועונה - אלא כדי שיקבל אדם על עצמו עול מלכות שמיים ולאחר מכן עול מצוות. קוקה הסביר לי שמצוות צריכות לבוא מתוך עול מלכות

שמיים, מתוך אמונה בה', לא עשייה יבשה של המצוות אלא מתוך שייכות של אמונה וקבלת עול מלכות שמיים. וכך כתב הרב צבי יהודה זצ"ל: "מה המובן של קבלת עול מלכות שמיים? אמונה. היסוד לכל המצוות היא אמונה. קיימות השקפות ידועות שמגדירות את היהדות כיהדות של מצוות. זה נכון ויפה מאוד, אבל הכל תלוי בגישה, ממה היהדות מתחילה? היא אינה מתחילה ממצוות אלא עניינה תורה ומצוות. התורה היא המקור של כל המצוות, הכלל והיסוד לכל המצוות. הנכון הוא שהעשייה צריכה להיות מתוך תורה, מתוך אמונה, אמונה בה', מתוך קבלת עול מלכות שמיים, מתוך הכרת אמיתת הדברים מתחייבת קבלת המצוות."

לאחר הצבא הלכתי ל'מכון מאיר' ולאחר מכן לשיבת 'עטרת כהנים' בסעודות חג הפורים נהגתי ללכת לרב יהושע צוקרמן זצ"ל. בחג פורים אחד נכנס תלמיד חכם חשוב ואמר לרב שהוא רוצה לפתוח דוכני תפילין של הציבור הדתי לאומי, הרב צוקרמן התנגד בכל תוקף ואמר שיש ללמד אמונה ורק מתוך כך להציע להניח תפילין, אותו תלמיד חכם הציע שוב ושוב והרב צוקרמן היא תקיף מאוד בדעתו ואמר לו שבמקום דוכני תפילין יש ללמד אמונה כדי להביא לקומה

להצטרפות לקבוצת ווטאספ של טיפ יומי לקירוב
נא לשלוח הודעה ל-052-5665005

היו שותפים - ראשי יהודי! התרומות מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל: 'תורמים לראשי יהודי' או בטלפון 052-5665005 או סרוקו ברקוד:

מבחר ספרי הרב קוק המבואר

10 ספרים רק ב-330

כולל משלוח עד הבית

www.roshy.org, 052-5665005, 02-6791122 להזמנות:

למדרשת ערב לבעלות תשובה

דרושה מדריכה ואחראית פרויקטים

- קומה רוחנית
- יחסי אנוש מעולים
- יכולת ארגונית טובה
- משרה מלאה בשעות גמישות
- מגורים בתל אביב חובה

לשליחת קוח: isca2054@gmail.com
רק פניות מתאימות תענינה

יום הששי

בלימודי התואר השני
במכללה האקדמית הרצוג

הצטרפו לתוכנית ייחודית המתקיימת בימי שישי
בלימודי התואר השני במקצועות היהדות

תנ"ך ופרשנות | מחשבת ישראל

קורסים
מקוונים

הלימודים מתקיימים
בקמפוס ירושלים

למידה היברידית
מהבית ומהקמפוס

מלגות והחזר שכ"ל
לזכאים

מקומות
אחרונים!

ימים אחרונים להרשמה

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 074-7214487 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

טיפול שורש לזוגיות

גישה כוללת רחבה שמתאימה לכמה שיותר אנשים ובעיקר- כשהגישה כל כך פרקטית ועוזרת לאנשים לחולל שינוי, זה עובד. העקרונות שלי מאד מחוברים למציאות."

למה זוגיות היא דבר כל כך מורכב?

"כל אדם הוא עולם ומלואו. כשרוצים לחבר בין שני עולמות- אם החיבור הוא שטחי ולא כל כך תלתי- אז בסדר, זה לא כזה מורכב ולא כזה מאתגר- ובעולמנו ובימינו, הרבה מהשיטות של הזוגיות מלמדות לא להיות תלתיים זה בזה כי התלות הזו מעמידה את הקשר יותר בקשיים. אבל, אם רוצים לבנות משהו אמיתי ועמוק, קשר שנוגע לעומק הנפש, קשר של שותפות נפשית ארוכה- חיבור של שני עולמות לאחד, זה יותר מאתגר. עם כל האתגר וכל מה שכתוב בדבר, אהנו מאמינים שזו הדרך ליצור בית טוב ויציב ושהקשר יקרין לדורות הבאים. בימינו אנשים איבדו את האמון ביכולת ליצור אהבה אמיתית. אנשים מרגישים שזה בלתי אפשרי- זה מסובך ומורכב ואין אמון בה. אני אומר- אם איבדתם בזה אמון- איבדתם אמון בחיים עצמם, כי זו האמת. כשיודעים לעשות את זה נכון זה כבר לא מורכב כל כך וזה האושר בחיים."

בהרבה מקרים, בני זוג מדווחים שהם מוכנים להשקיע, ללמוד, לעשות עבודה על המידות, אבל אין שיתוף של בן או בת הזוג. מה קורה אם רק בן זוג אחד צופה בשיעורים שלך? תהיה לך תועלת?

"אני מאמין שכן. כשאדם עושה את שלו הוא מסוגל ליצור שינוי סביבו וזה דבר שחשוב לדעת."

יש הבדל בין נשים וגברים? אתה מתייחס לשני המינים בקורס?

"אני בהחלט מסביר בקורס מה שייך יותר לנשים ומה יותר לגברים, כי חד משמעית יש שוני ביניהם ובין ההתייחסות שלהם לדברים."

יש סיפור זוגי שזכור לך במיוחד ברזומה המקצועי שלך?

"היו אצלי הרבה מאד זוגות במצבים איומים. לפעמים זה היה הניסיון האחרון שלהם לפני שהרימי ידוים ולא אגדים אם אגדיר זאת כמצב על פני תהום. ברוך ה' אני יכול להגיד בשמחה ובהתרגשות שכשהיתה התמדה ובני הזוג קלטו את היסודות ועבדו על היסודות והכלים, הם ראו שינוי עצום. העבודה היא לעשות התבוננות פנימית אמיתית- מה אני באמת רוצה, מה אני רוצה מהזוגיות הזו והאם אני שוב בוחר בזוגיות הזו? זה אלמנט מאד חשוב."

מהי עצת הזהב שלך לזוגות?

"להאמין שאפשר לתקן, ולהחליט להשקיע כי ההשקעה תמיד משתלמת."

יגור דורית (השמות המלאים שמורים במערכת), מספרים רשמיים אחרי הקורס הדיגיטלי של הרב אליהו לוי:

יגור: "אנחנו נשואים כבר 8 שנים והורים לשלושה. הזוגיות שלנו ידעה עליות ומורדות ולא פעם גם פינוי ליעוץ. התייעצנו עם רב הקהילה, ניסיון להיעזר באנשי מקצוע. בשנים האחרונות הרגשנו שהמצב פחות נוחות טוב ואני כבר הרמתי ידיים. לא רציתי יועצים חיצוניים, דורית היתה יותר בעניין. כבר איבדתי סבלנות וגם טכנית- עם שלושה ילדים וקריירה סביב השעון, כשלי יש הרבה משמרות ערב- זה לא עבד. לכן, כשדורית שמעה על הקורס הדיגיטלי, לא התנגדתי. אמרתי שאני מוכן לנסות משהו שלא דורש ממני להיות מתואם לשעות, למקום מסוים וגם לא היתה לי סבלנות לפתח שוב מערכת יחסים עם יועץ שיתחיל לנבור בחיינו. יש נבירה בתהליך שעוברים בקורס הזה, ויש הרבה עבודה פנימית, אבל זו עבודה שלך עם עצמך ואתה לא חייב לשתף, וזה מבחינתי עוד יתרון מעבר לעניין הנוחות."

דורית: "אין כאן נוסחת פלאים. כמו שייאר אמר- יש עבודה ויש השקעה. אבל אתה מחליט מתי אתה עושה את זה ובאילו עוצמות. המלצתי גם לחברה שבעלה לא מוכן בשום פנים ואופן ללכת ליעוץ. יש הרבה אנשים שכן מוכנים לעבוד על עצמם ועל הזוגיות אבל בגלל סטיגמה או בגלל חוסר רצון להוציא את זה מהבית, הם פחות בעניין לא ייעוץ זוגי. מה שאני אוהבת בסציפיות בקורס הזה, זה שמקבלים כלים שמביאים את הזוגיות לרמה אחרת. זה לא העצות הנדושות שמקבלים מיועץ או תרגילים אלא משהו מאד מאד יסודי ועמוק שאני מאמינה שילווה אותנו להמשך החיים בעזרת ה'."

הרבה מהסדנאות והקורסים בתחומים השונים, עברו לדיגיטל: אנשים אוהבים לקבל מידע בבית, מול המסך, בתנאים ובזמן שנוח להם. אבל נראה שיש תחום אחד שחייבים לטפל בו באופן פרונטלי: תחום הייעוץ הזוגי. הרב אליהו לוי, חשב אחרת ויצר קורס של תשעה שיעורים מאלפים שזוגות רבים מעדיפים שישו את חייהם ואת מערכת היחסים שלהם לטובה. שמו של הרב לוי, הולך לפניו. הוא יועץ ומרצה בכיר בתחום הזוגיות וידוע כמי שפיצח את סוד הזוגיות על פי הקבלה "הקורס בנוי כך שהקהל הרחב- זוגות מכל גוויי החברה יכולים ליהנות ממנו- כאלה שדקוקים והכוונה ועזרה ורוצים לטפל בבעיות שלהם מהשורש וגם כאלה שרוצים לשפר את הזוגיות ולתחזק אותה בלי שחוו מהמורות כלשהן. במקביל- הקורס נהדר גם ליועצים, מטפלים ואנשי מקצוע שמעוניינים לקבל כלים נוספים לטיפול בזוגות". הרעיון לקורס הדיגיטלי צץ במוחו של הרב לוי, אחרי שניהל בית ספר עצמאי לטיפול זוגי ובמקביל היה רב קהילה בשכונת קריית משה הירושלמית.

"הקורס מתבסס על זה שבכל זוגיות יש קוביית מרחב ובני הזוג נמצאים בתוכה" הוא מסביר "הרי כל אחד מגיע לזוגיות עם מטענים, עם ציפיות, עם אופי, וגם עם מניעים- למה כל אחד מהם למעשה בחר בן/בת הזוג. הכל מתחיל מאינטרס. הרעיון הוא לתקן את המקום הזה של האינטרס ולעלות למימד גבוה יותר. לאורך הזמן, בני הזוג עולים במימדים ומשתחררים ממקומות 'מקולקלים' בתוך הזוגיות."

בתוך החיים הזוגיים, מסביר הרב לוי, יש מימדים שונים. כל זוג, נמצא בתוך מימד מסוים והשיאפה היא שהוא ידע איך לעלות למימד אחר. "הרבה פעמים בני הזוג מתמודדים עם אתגר, קושי כלשהו והכל קורה בתוך אותו מימד עליו אני מדבר- שם הם מנסים לשפר ולשנות. אבל מסתבר, שם, היכולת לעשות זאת היא חלקית בלבד. לכן צריך לעלות למימד, כי אז כל מערכת המושגים שלך משתנה: הציפיות, התקווה, המניעים, אתה חווה את הזוגיות אחרת וזו המטרה שלנו."

איך עולים מימד?

"אנחנו מאמינים שהקשיים בזוגיות הם לא מקריים. כמו שהקדוש ברוך הוא תל קשיים בעולם בכל מקום, כך הוא גם עשה בזוגיות, ולמרות מה שיכולים לחשוב, דווקא הקשיים הם הזמנה לעלות בדרגה, למימד גבוה יותר ושם- אותם קשיים כבר לא קיימים. בקורס אני מדבר על ארבעה מימדים שונים כי אנשים שונים זה מזה ואני רוצה לפנות לסוגים שונים של אנשים ולתת לכל אחד מהם את הסיכוי לעלות. אנשים עוברים תהליך ועלייה למימד גבוה יותר ואתם דברים שהטרידו אותם, הופכים ללא רלוונטיים וברור שזה דורש עבודה יום יומית."

אתה יכול לתת דוגמא?

"למשל, אדם שנמצא במימד של נישואים שהיסוד בו הוא אינטרס אישי אז ממילא קשאיין לו מנעה לאינטרס הוא נמצא בקושי. לדוגמא, בחור מסוים, התחתן עם בחורה כי הוא רצה לצאת מהבדידות שהיה בה, שאגב- זה מקרה מאד קלאסי. הנושא הזה מעמיד אותו כל הזמן מול המבחן של- האם היא אכן הוציאה אותי מהבדידות? אולי אני עדיין בודד בתוך הזוגיות? שוב- המעבר ממימד למימד מתגלה דווקא דרך הקשיים ולכן, יש לו הזדמנות."

אותו רגע של משבר או מה שהוא עובר, עוזר לו לחשוף את המניעים האמיתיים שלו וכך הוא מסוגל לעבור תהליך ובעיקר לחפש בתוכו מניע עמוק יותר, מתוקן יותר, כזה שבונה את הזוגיות מחדש. כשהמניע משתנה, אנשים לומדים להבין מה מניע את הזוגיות שלהם. אני פורש בפניהם את המודלים השונים, המימדים השונים שנמצאים בזוגיות ונותן להם את הכלים להבין היכן הם נמצאים בזוגיות. הם לומדים מה תוקע להם את הזוגיות ובאילו כלים הם יצליחו לעלות למימד גבוה יותר וכך הזוגיות הופכת להיות טובה יותר ומשתלת על יסודות מתוקנים."

זה נשמע תהליך מאד עמוק, מחשבותי, שמגייס הרבה עבודה עצמית. איך עושים כזה דבר דרך קורס דיגיטלי, מבלי שמכירים את המטופלים?

"הרבה פעמים אנשים מיואשים מהמצב הזוגי שלהם, הם רואים רק את המצוקה. הם מרגישים תקועים ומרגישים שאין להם פתרון ושהבעיה כל כך משמעותית- שאין לה מזור. אבל לגישתי, זה לא נכון. אני מאמין שכשאתה לומד על מה שמתחת לפני השטח ובאיזה מרחב הזוגיות שלך נמצאת, אתה מבין שהכל תלוי בך. כשאתה עוסק בלחפש פתרון אתה תקוע ולא מוצא פתרון, אבל כשאתה מבין ומכיר את הסיבות, ממילא תדע לפתור את זה, ואפשר לעשות את זה לבד על ידי ההדרכה מרחוק. אני מאמין שהפתרון נמצא אצלך, בן הזוג ולא אצלי, היועץ הזוגי. אתה רק צריך להכיר את הכלים ואלה כלים שמתאימים לכל מיני אנשים- כאמור- בדיוק בגלל זה אני מציג כמה וכמה מודלים. כל אחד יכול להתחבר למשהו". וכן. זה דורש השקעה "ברגע שאתה יודע ומאמין שזה אפשרי ואתה מחליט לא להזניח את זה אלא להשקיע, כי זה באמת הדבר הכי חשוב בחיים, אתה עושה זאת."

מה מייחד את הדרך שלך על פני הגישות של יועצי הזוגיות השונים? יש הרבה...

"אתה היכולת לחשוף דברים יותר עמוקים בנפש שבדרך כלל לא מודעים אליהם. הדברים מבוססים על יסודות תורת החסידות והקבלה. זה משהו שעבר מדורי דורות. כשמציגים

בקרוב! לקראת יום ההילולא ג' תמוז

ב"ה

אוצרות ברש"י

מבחר משיחותיו
של הרבי מליובאוויטש זצ"ל
המציגות את דרכו
הייחודית בלימוד רש"י
על התורה

חלוקה מיוחדת לאוצר הספרים
בישיבות, כוללים ובתי כנסת.
לקבלת הספר השאירו הודעה
בתא קולי 072-2792079 או במייל:
2792076@gmail.com

54 ביאורים מרתקים ומחודשים בפירוש רש"י,
מתוך סדרת הספרים 'לקוטי שיחות' של הרבי מליובאוויטש.
שיחה אחת לכל פרשה, בתרגום ללשון הקודש ובתוספת סיכומים.

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. הפצה ראשית: אור החיים

הספר יוצא לאור ומחולק בישיבות ובתי הכנסת לעילוי נשמת
הרה"ח הרב יהודה ליב בן הרה"ח הרב פרץ ע"ה מאצקין

מעיינות
בית הוצאה לאור לספרות חסידיית

אם אסק שמים

ספרי צדיקים

הרבי מליובאוויטש

תקציר: מנחם, תושב ניו-יורק, מוטרד לקראת טיסה מהמזרח הרחוק לארץ ישראל שעוברת מעל מדינות ערב. הרב מאיר פלוטקין מבקש עבורו את ברכת הרבי מלובביץ', שמברך את נסיעתו אך מתנה זאת בבדיקת המזוזות קודם לכן. מנחם מסרב ומחליט להסתכן ולנסוע בכל זאת.

התוועדות התוועדות

ה'חזור' הרב יואל כהן זצ"ל

מעצמו ברוחניות, עוד יותר מהיותו שקוע וטרוד במצבו הגשמי.

התשובה הזו "הלוואי ברוחניות כמו בגשמיות" אינה תוצאה מכך שמישהו לימד אותו לומר כך או מחמת ששמע רעיון כזה מאדם אחר; זו הייתה התשובה טבעית של אדם שחי בעניין הזה. כל תוכן חייו היה עבודת ה' באופן פנימי. אלו היו החיים שלו.

אדם שאינו מונח בחסידות באופן פנימי לא ידבר כך אף פעם, ובוודאי לא בזמן קשה כל כך עבורו בגשמיות. בשביל להיות במצב כזה צריך ללמוד הרבה חסידות, לחשוב הרבה חסידות ולהתעמק הרבה בחסידות, ובעיקר - לחיות בזה.

באחד ממכתביו, הרבי הרי"צ מבאר בהרחבה את ההבדל בין חסידים שעבודתם היא באופן 'מקיף' לבין חסידים שעבודתם היא באופן 'פנימי'. אגב, כוונתו היא לשני סוגי חסידים בין חסידי חב"ד עצמם, וחב"ד עצמה עניינה הוא 'פנימיות'; אך למרות זאת, בעבודת ה' בדרך חב"ד עצמה ישנם שני סוגי חסידים האמורים.

להמחשת העניין, מביא הרבי הרי"צ דוגמה משני חסידים מיוחדים של האדמו"ר הזקן - ר' משה וילנ'ק ור' יקותיאל לפלר. שניהם היו בעלי דרגות גבוהות מאוד בעבודת ה'. הרבי הרי"צ כותב בנוגע לשניהם שהתקיימה בהם הדרגה הנעלית ביותר של 'אהבה בתענוגים'! אולם יחד עם זאת הוא מתאר שר' משה היה חסיד 'פנימי', ור' יקותיאל היה חסיד 'מקיף'.

עצם ההבחנה הזו ובהקדמת הרקע על האישים המדוברים, מלמדת שהעניין של 'מקיף' ו'פנימי' קיים בכל הדרגות בעבודת ה', גם בדרגות הנעלות ביותר.

אתם יודעים, אחת הנקודות המהותיות עליהן היה ויכוח בין האדמו"ר הזקן לחבריו גדולי תלמידי המגיד ממזריץ', הייתה שהאדמו"ר הזקן ייסד דרך של עבודה והתייגעות עצמית בעבודת ה', באמצעות לימוד, העמקה והתבוננות בענייני גדולת ה' ואחדותו, כפי שמוסבר בהרחבה ובעומק בתורת חב"ד, וזאת במטרה שכל אחד יוכל להפנים את ענייני החסידות ומהותו תתאחד עם הדברים.

לעומת זאת, תלמידים אחרים של המגיד סברו שאת עיקר העבודה הפנימית הזו עושה הצדיק ולא החסידים, ועל ידי עבודתו של הצדיק הוא מרום ומגביה את צאן מרעיתו לדרגה נעלית.

עוברים לגור בפנימיות!

ר' לייזר שכב חולה מאוד, אבל איחל לעצמו להיות בריא ברוחניות דרך הווריד < בעלי חיים הם מעולם התווה אבל אתה שייך לתיקון, אז תפעיל את המוח > שלוש שנות עבודה לפני ה'יחידות' ושבע שנים אחריה, בשביל ר' משה זה היה טבעי < ר' יקותיאל פרץ לחדר של הרבי דרך החלון, והתגובה שזכה לה היתה בהתאם > העיקר שנבין דבר אחד: ללימוד החסידות יש יעד

הוא התעניין בשלומו ושאל את ר' לייזר איך הוא מרגיש. ר' לייזר ענה לו: "הלוואי ברוחניות כמו בגשמיות...".

החסיד תמה לפשר הדברים ור' לייזר הסביר את כוונתו ואמר לו שבמצבו הנוכחי, בו הוא כמעט אינו מסוגל לאכול ונדרש שיזינו אותו דרך הווריד, הוא נוכח לראות שלמרות שמדובר במעט מזון בלבד, הרי המעט שנכנס פנימה ומתעצם עמו נעשה חלק ממנו, "דם ובשר כבשרו", ומזון זה מחיה את נפשו ממש.

שאיפתי היא - סיים ר' לייזר - אם כן, שגם ברוחניות כך יהיה: שאותם עניינים שאני לומד ומבין בחסידות והם נכנסים למוחי, אכן יהפכו להיות חלק ממני - אפילו מעט מהם - ויתאחדו ויתעצמו עמי באופן פנימי ממש...

ודאי שר' לייזר ידע והרגיש שמצבו בגשמיות לא פשוט, ובכל זאת הוא אמר מה שהוא אמר. התשובה הזו משקפת את מהלך המחשבה הפנימי שלו ואת התחושה האישית שלו. גם במצב הגופני הירוד בו הוא היה נמצא, הוא היה 'מונח' במצבו הרוחני ובתביעה שתבע

אני מניח שרבים מכם לומדים חסידות בצורה רצינית. באופן כללי, אמנם עצם לימוד החסידות מעורר באדם את הפנימיות שלו ומשייך את העניין הנלמד לליבו, אך לאמיתו של דבר בלימוד החסידות עצמו ייתכנו אופנים רבים ושונים.

על עצם לימוד החסידות בהבנה בלבד אפשר לומר שזה כמו הבחינה שנקראת בשפת החסידות 'אור מקיף' בלבד. כאשר אדם לומד רק בעיון השכל, בלי שהוא מפנים את הנלמד ואישיותו אינה מתאחדת ומתעצמת עם העניין - זה נחשב 'מקיף' בלבד, כיוון שהעניין לא חודר אל הפנימיות שלו, למידות שלו ולרגשות שלו, שהם עיקר האדם.

בעניין הזה - להפוך את הדברים מ'מקיף' ל'פנימי' - יש דרגות רבות, ככל שלב נכנסים עוד יותר בפנימיות ועוד יותר בפנימיות.

היה חסיד שנקרא ר' לייזר צ'צ'רסקר. בתקופה מסוימת בחייו הוא חלה, עד שמצבו הבריאותי דרש שיזינו את גופו דרך הווריד.

פעם אחת, בעת שאחד החסידים ביקר אצלו,

אפשר לומר שבאמצעות השיטה שייסד האדמו"ר הזקן, כללות הקשר של יהודי עם הקב"ה נעשה איכותי ומהותי הרבה יותר. כל עוד ענייני האלוקות אינם מתגלים בשכלו של האדם באמצעות לימוד ויגיעת המוח – הקשר שלו עם הקב"ה לא שייך לעצם מהותו. זה נשאר בבחינת 'מקיף' ולא 'תופס' אותו עצמו.

זכורני שהרבי הסביר פעם שההבדל בין אדם לבצל-חיים הוא, במונחי הקבלה, שבעל-חיים שורשו מ'עולם התווה' ואילו האדם שורשו מ'עולם התיקון'. וההבדל בין תווה לתיקון הוא, שעולם התווה שייך למידות ואילו עולם התיקון שייך למוחין.

בהמשך הדברים הרבי אמר, שייטכן שאצל האדם ישנם עניינים נעלים ביותר: מאירה אצלו האמונה, יש לו ביטול וקבלת-עול לה', והוא אפילו מוסר את עצמו בפועל בהתמסרות מוחלטת אל הקב"ה וקיום רצונו; אך כל עוד הוא אינו לומד ומבין את הדברים בשכלו – העניין לא קשור עם מהותו. כיוון שמהות האדם היא תיקון, ותיקון זה מוחין, אם כן כל זמן שהוא לא לומד ומבין את הדברים – זה לא הוא; זה לא שייך למהותו הפנימית.

לאור זאת אנו מבינים את חשיבות ההשקעה בלימוד החסידות ברצינות וההתבוננות בדברים. הבנת ענייני החסידות בשכל אינה רק העמקה לעוד שלב בתוכנו, לדרגה פנימית יותר, אלא על ידי השימוש ב'מוחין' העניין הנלמד נעשה קשור עם מהותו הפנימית של האדם. הלימוד נעשה 'אנחנו' לחיים.

כאמור, ר' משה וילנקר היה 'פנימי', ואכן מה שידוע אודותיו מאוד ממחיש את זה. מסופר שהוא נכנס ל'יחידות' הראשונה שלו אצל האדמו"ר הזקן לאחר הכנה של שלוש שנים! ולאחר ה'יחידות' הוא נשאר אצל האדמו"ר הזקן עוד שבע שנים כדי להביא את ה'יחידות' בעבודת ה' בפועל...

מסופר שבביליה, לאחר צאתו של ר' משה מה'יחידות', הוא היה כל כך שקוע במה שהאדמו"ר הזקן אמר לו, עד כדי כך שביקש משני אברכים שישגיחו עליו שלא ידלג מילים בתפלת ערבית ובקריאת שמע שעל המיטה... ומצב זה נמשך כשבעים.

האדמו"ר האמצעי ראה פעם את ר' משה באמצע תפילתו, והתבטא בפני חתנו האדמו"ר ה'צמח צדק' שאצל ר' משה אפילו הרגליים משועבדות להשגת אלוקות.

לעומת זאת, ר' יקותיאל לפלר היה טיפוס אחר לגמרי של חסיד. בשונה מר' משה שהיה בעל 'מוחין דגדלות' – כך התבטא פעם האדמו"ר הזקן – היה ר' יקותיאל 'בעל מידות'.

בנוגע להתקרבותו של ר' יקותיאל לאדמו"ר הזקן מסופר, שכאשר הוא שמע בפעם הראשונה 'חזרה' על מאמר של האדמו"ר הזקן ונודע לו על העניין של 'רבי' ו'חסידות', הוא התפעל מאוד ונסע מיד לאדמו"ר הזקן, ומבחינתו הוא היה מוכן להיכנס מיד ל'יחידות'.

החסידים הזקנים ניסו להסביר לו שלא כך נכנסים ל'יחידות' ויש צורך בהכנה רוחנית, אבל ר' יקותיאל עם לבו הבורע לא רצה לשמוע את

דבריהם. כאשר לא הרשו לו להיכנס ל'יחידות', הוא טיפס על מרזב הקיר וקפץ דרך החלון לחדרו של האדמו"ר הזקן כשהוא זועק: 'רבי, תעקרו לי את הצד השמאלי...'. מקום משכנו של היצר הרע.

האדמו"ר הזקן ענה לו: 'ריבוננו של עולם, כתוב ו'אתה מחיה את כולם'... ור' יקותיאל יצא מהחדר בשמחה גדולה ואמר שהרבי המשיך בו חיות.

הרבי הריי"צ מסיים במכתבו ואומר שאכן האדמו"ר הזקן המשיך לו חיות, אבל זה היה בהתאם לצעקת הלב שלו באופן 'מקיף'.

כלומר, אצל ר' משה שעשה הכנה במשך שלוש שנים ל'יחידות', ה'יחידות' הייתה אחרת וגם התשובה של האדמו"ר הזקן על שאלותיו הייתה אחרת; ואילו אצל ר' יקותיאל שקפץ דרך החלון – ה'יחידות' הייתה 'יחידות' של 'מקיף', התשובה שקיבל הייתה אף היא באופן של 'מקיף', ולכן גם כל עבודתו הייתה באופן 'מקיף'.

כידוע, מצוות סוכה רומזת בתורת הסוד ל'מקיף הרחוק', שהיא דרגה אלוקית המובדלת לגמרי מערך האדם. לאור זאת ניתן לשאול: אם מדובר על מקיף הרחוק, מדוע סוכה היא למעלה מעשרים אמה פסולה, הרי זה מקיף גבוה יותר!?

אלא שדבר זה עצמו יהודי צריך לדעת: ישנם עניינים גבוהים מאוד שלמעלה מהשגתו, 'מקיף הרחוק', אבל דבר זה עצמו צריך לרדת לידעיתו. יהודי צריך לדעת שהוא יושב בסוכה. לעומת זאת, סוכה שלמעלה מעשרים אמה לא שולטת בזה עינו של האדם, כדברי הגמרא.

זהו עניינה של הסוכה: להמשיך את המקיף – בפנימיות. שהעניין יחדור אל תוכו של האדם.

לדוגמה: נתאר לעצמנו אדם שיאמר שסוגיא מסוימת בגמרא היא עמוקה, והנימוק שלו הוא – כי הוא לא יודע לקרוא... כל בר-דעת מבין שאמירה זו אין לה כל משמעות, והיא לא מבטאת שום הפלאה בעומקה של הסוגיא.

וכך גם בענייני האלוקות: אדם שיאמר ש'לנברא אין שום השגה באלוקות', אין בזה הפלאה כל כך; לעומת זאת, אם אדם מתבונן במעלת השכל, ולאחר שהוא משיג היטב את כללות מעלת השכל הוא אומר לעצמו שכל ההשגה הזו היא בשכל של נבראים שבעולם העשיה הגשמית, אולם השגה של עולם רוחני אינה מוכרת לנו כלל; ובזה עצמו ישנה השגת המלאכים של עולם העשיה, ולמעלה מזה ישנה השגת המלאכים של עולם היצירה ולמעלה מזה השגת ה'שכלים נבדלים' שבעולם הבריאה; ומכל מקום, לאחר כל העילויים הללו, כל זה היא השגה שכלית המוגבלת ומוגדרת בעניין השכל, ואילו הקב"ה עצמו מופשט ומושלל מכל זה, 'לית מחשבה תפיסא בך כלל' – זו אכן נקראת הפלאה של האלוקות.

התבוננות כזו לפרטי-פרטים – מדוע האדם אינו יכול להשיג את האלוקות ועד כמה הוא רחוק מכך – מעוררת בו רגש של הפלאה בעניין. הרוממות העצומה נעשית קשורה אליו. יש לו רגש בזה.

מסופר על חסיד אחד שהיה מרבה להתבונן ולהתעמק בחסידות, והיה מייגע את עצמו זמן

רב בהשגת ענייני האלוקות. פעם אחת מישוה שאל אותו: למה לך כל היגיעה והטרחה המרובה הזו? הרי האלוקות היא בלי גבול, פשיטות, וככל שרק תתבונן – בסופו של דבר לא תוכל להשיג זאת...

ענה לו אותו חסיד: 'אני מתלמד שאיני מבין...'. זהו עניינה של חסידות חב"ד: שהעניינים הגבוהים ביותר ירדו למטה וייקלטו בפנימיות האדם. וכמו שפתחנו ואמרנו, זה נעשה באופן כללי על-ידי עצם הלימוד והתנועה הנפשית להבין ולהשיג: כאשר אדם עוסק בכך, הדברים נקלטים ומתיישבים בו ונעשים שייכים למהותו ופנימיותו.

לעומת זאת, בלי לימוד והתבוננות – הדברים נשארים בבחינת 'מקיף'. 'אור מקיף' הוא אמנם אור נעלה מאוד, אבל מאור מקיף אדם אינו יכול להיות. זה לא שייך אליו ולא נכנס בפנימיות שלו. אדם נעשה שבע רק מאוכל הנכנס בפנימיותו ומזה הוא מקבל את חיותו.

הרבי הריי"צ מספר סיפור נוסף המבטא את ההבדל בין שני החסידים, ר' משה ור' יקותיאל: אצל ר' יקותיאל היו זמנים שהוא היה מתבטא על עצמו ברוסית 'חסיד אוצ'וק' – החסיד ברח. באותם זמנים הוא לא היה בשמחה, והיה מתפלל מתוך הסיפור מילה במילה, כאדם פשוט. לעומת זאת היו זמנים שהיה קורא בחדווה 'חסיד פרישול' – החסיד בא. באותם זמנים הפנים שלו היו מאירות, הוא היה בשמחה גדולה והיה מתפלל בהתלהבות ובאריכות.

היו תקופות בהן תפילתו נמשכה כל כך באריכות עד שאירע שהתפלל שחרית מנחה ומעריב ברצף, בלי שום הפסק ביניהן. היו גם ימים שלא היה אוכל כלל, באמרו שהאדמו"ר הזקן בירך אותו באריכות ימים, ואם כך הוא יכול להיות גם ללא אכילה...

אצל ר' משה וילנקר לא היו מושגים כאלו של 'חסיד אוצ'וק' ו'חסיד פרישול'. אצלו היה סדר עבודה של חסיד 'פנימי'. ולמרות שגם אצל חסיד 'פנימי' יש זמנים של עליות וירידות, אבל זה באופן אחר לגמרי מאשר בדרך של 'מקיף'. אצלו אור ההשגה חודר עד לרגליים, ולכן גם הן משועבדות להשגת אלוקות, והכל בהתלהבות פנימית ושקטה כלפי חוץ.

חשוב להבהיר שהמושגים 'מקיף' ו'פנימי' בדרגות של חסידים גדולים כאלה רחוקים מאוד מאתנו, ואין לנו אפילו את היכולת לתפוס אותם כראוי בהבנה שלנו. אבל נקודת הדברים עבורנו היא, שהיעוד של לימוד החסידות הוא להפנים ככל הניתן את הדברים הנלמדים, שיחדרו ויתעצמו עם האדם ויהפכו להיות דם ובשר כבשרו, כל אחד בהתאם לתכונותיו ומהותו האישית.

לחיים, לחיים ולברכה.

מתוך הספר בדורי החסידים חלק ב' שיראה אור בקרוב

יש לך שאלה בעבודת ה'? סמס נ-
054-4530951

נפשי בשאלתי

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

האם יש מצווה להתענות מדי פעם לשם שמייים?

תעניות וסיגופים הם חלק מעבודת ה', ונכתבו עליהם דברים מרובים ועל מעלתם, ובגמרא ובכתבי הראשונים והאחרונים מצינו סיפורים רבים של גדולי ישראל שנהגו להתענות כדי לזכך את גופם ולהרבות זכויות על ישראל.

ואף על פי כן, בדורות האחרונים הורו רבותינו שהסיגופים והתעניות אינם הדרך הנדרשת מאיתנו. הבעל שם טוב הקדוש ותורת החסידות לימדו שבדורותינו עובדים את ה' דווקא על ידי שמחה ואהבה, ועוד יותר בארץ ישראל, שהכתוב מעיד עליה "לא תחסר כל בה". ומסופר שפעם שאל אחד החסידים, והלא הבעל שם טוב עצמו היה מתענה משבת לשבת? וענו, שהבעל שם טוב היה יוצא מביתו עם שש כיכרות לחם, אחת לכל יום, מתוך כוונה שיאכל אותן, וכשחזר לביתו ביום שישי התפלא לגלות שכל הכיכרות עדיין בשק. ובאופן כזה מותר לצום...

איך אפשר לצוות אותנו על אהבת ה' בכל לבבנו? ואם איני מרגישה אהבה?

אם היית מרגישה אהבה - לא היה צורך לצוות אותך על כך, נכון? משום שהציווי נוגע למי שאינו נמצא במדרגה זו, ומזמין אותנו להתרומם לשם. אם היה הדבר סותר את טבענו ודאי התורה לא הייתה מצווה עליו, אלא היא מצווה מפני שזהו טבענו האמיתי להיות אוהבי ה' בכל לבבנו ובכל נפשנו. וחסד עצום עשה עמנו ה' יתברך, שאת הטבע הזה הוא הסתיר על ידי מראה עיניים חיצוני שמשכיח אותו. מפני שעל ידי כך אנחנו זוכים לגלות את הטבע בעבודתנו ונעשים שותפים לאוצר היקר של אהבת ה' בכל לב ונפש.

עצות רבות נתנו רבותינו איך להוציא את הטבע הזה לפועל, ועל ידי לימוד דבריהם בתורה ובחסידות נוכל ללכת בדרך סלולה ונפלאה. והבעל שם טוב סיכם את העניין במשפט אחד, שעיקר מצוות אהבת ה' היא לתקוע מחשבתו בעניינים המעוררים את הלב.

נפשי בשאלתי
הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן,
עונה על 1,000 שאלות בעבודת השם
אמונה | הלכה | פרנסה | זוגיות | חינוך

מפרי **אור החיים**
בנוצאת קרוב אליך | הפצה ראשית אור החיים
זמן בחתימת ובאתר

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה > karovel.co.il • לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 • qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרטים: 052-525-4051

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

SOHO PARK
נווה שמיר בית שמש

מקום נפלא לנאכל

דירות 3 חדרים מהממות + אופציה מיני פנטהאוסים

לפרטים: 0533-156-492

באמונה | IL360 | 0533-156-492

חשקיעים באמונה

השקעה מוגנת עם תשואה משמעותית

200,000 ₪ נטוחה ודל"ח | עובדת תורה ודב"ר | עובדי ברוך

חייב 072-3951096 invest.bemuna.co.il